

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Využití myšlenkových map v podnikatelské praxi

Use of Mind Maps in the Business Practice

Natálie Vozková

Plzeň 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Využití myšlenkových map v podnikatelské praxi“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 25.4.2022

v.r. Natálie Vozková

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu bakalářské práce Ing. et Ing. Jiřímu Pešíkovi za spolupráci při tvorbě práce, za cenné rady a konzultaci výsledků. Dále patří velký dík všem, kteří se podíleli na této práci při rozhovorech v praktické části.

Obsah

Úvod	7
1 Myšlenkové mapy a fungování mozku	8
1.1 Mozkové buňky.....	8
1.2 Mozková kůra a hemisféry.....	8
1.3 Myšlenkové procesy.....	9
1.4 Paměť	9
2 Definice pojmů	11
2.1 Myšlenka.....	11
2.2 Asociace	11
2.3 Mapa.....	12
2.4 Mind maps.....	13
2.5 Myšlenková mapa	13
3 Vznik a tvorba myšlenkových map	15
3.1 Vznik myšlenkových map.....	15
3.2 Tvorba myšlenkových map	15
3.2.1 Základní postup.....	16
3.2.2 Jednotlivé prvky myšlenkových map	16
3.2.3 Grafická stránka.....	20
3.2.4 Lineární versus nelineární zápis	20
4 Myšlenkové a jim podobné mapy	22
4.1 Ideas map – Mapa nápadů.....	22
4.2 Concept maps – Pojmové mapy.....	23
4.3 Shrnutí.....	23
5 Elektronické myšlenkové mapy	24
5.1 Výhody.....	25

5.2	Nevýhody	25
5.3	Aplikace na tvorbu map	25
6	Využití myšlenkových map v podnicích.....	27
6.1	Komunikace	27
6.1.1	Telefonní rozhovor	27
6.1.2	E-maily.....	27
6.2	Řízení projektu	28
6.3	Plánování.....	28
6.3.1	Pracovní den	28
6.3.2	Měsíční a roční plány.....	29
6.4	Tvorba zápisků	29
6.5	Prezentace	29
6.6	Vyjednávání	30
6.6.1	Před jednáním	30
6.6.2	Průběh jednání	31
6.7	Vedení týmu	31
6.8	Inovace	31
6.9	Strategie.....	32
7	Praktická část.....	33
7.1	Cíl praktické části.....	33
7.2	Výzkumné metody	33
7.3	Postup získání firem.....	33
7.4	Definice vybraných firem	34
7.4.1	Adastra	35
7.4.2	GNSS Centre of Excellence (GCE)	35
7.4.3	OVB Allfinanz.....	36

7.5	Strukturovaný rozhovor	36
7.5.1	Definice a struktura rozhovoru	36
7.6	Vlastní dotazník	37
7.7	Shrnutí	47
7.8	Příklady jednotlivých map	48
7.9	Porovnání poskytnutých map	52
Závěr	53
Seznam použitých zdrojů	54
Seznam tabulek	57
Seznam obrázků	58

Úvod

Bakalářská práce se zabývá tématem „Využití myšlenkových map v podnikatelské praxi“. Téma jsem si vybrala z důvodu, že tato metoda pro mě není neznámá. S myšlenkovými mapami jsem se setkala při studiu na gymnáziu v předmětu Základy společenských věd. Metoda mě zaujala především svojí kreativitou. Ráda si věci vizualizuji, používám barvy a přepisuji do formy mně příjemných poznámek k učení. Možnost využití myšlenkových map v podnicích mi však nebyla známa. Z tohoto důvodu jsem se chtěla dozvědět o této problematice více. I když myšlenkové mapy aktivně jako takové nevyužívám, jeví se mi jako zajímavá metoda.

Nutno podotknout, že tato metoda není úplně nová. Postupně začala vznikat již v 60. letech 20. století. Jejím autorem je Tony Buzan, anglický autor, psycholog a výchovný poradce. Tento způsob tvorby poznámek či plánování však není v České republice příliš známý. Více je metoda využívána firmami na západ od České republiky. K této problematice je možné najít několik knižních publikací. Autorem velké části z nich je Tony Buzan. Dnes také existují zdroje v podobě článků, podcastů, naučných videí či možnosti navštívení webinářů. Myšlenkové mapy byly původně využívány jako pomůcka pro zlepšení a zefektivnění učení. Postupem času došlo k rozvinutí do několika dalších oblastí, kdy je jejich využití mnohdy důležitější.

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí. První část obsahuje teoretické poznatky, které blíže definují vybrané téma a vymezují terminologii (pojmy myšlenka, mapa atp.). Je to důležité převážně z důvodu nejasného vymezení těchto pojmů. Dále také objasňuje způsob tvoření myšlenkových map a možnost jejich využití.

Cílem praktické části práce je zjistit, ve kterých oblastech ekonomiky a jakém druhu firem se metoda myšlenkových map nejvíce využívá. Krátká charakteristika vybraných firem přiblíží obor jejich činnosti a případně jejich firemní kulturu. Dalším cílem je využití metody v jednotlivých činnostech práce, u jednotlivých aktivit a porovnání odlišností, případně podobností využití v jednotlivých firmách.

1 Myšlenkové mapy a fungování mozku

Tato problematika není přímou součástí mé bakalářské práce, avšak považuji za důležité ve zkratce zmínit, jakým způsobem mozek pracuje v souvislosti s myšlenkovými mapami. Ve chvíli, kdy se naučíme, jakým způsobem lidský mozek funguje, pravděpodobně zjistíme ideální metodu učení se, plánování svého času, zaznamenávání poznámek, zapamatování si věcí nebo určování jejich souvislostí.

1.1 Mozkové buňky

Mozek obsahuje sto miliard neuronů (mozkových buněk), pomocí kterých dochází ke zpracování a přenosu obsáhlých informací. Mozkové buňky jsou tvořeny středem, ze kterého vystupuje několik tisíc větví, které jsou rozdílně dlouhé. Informace jsou přenášeny pomocí chemických látek v mozku. Buňky se vzájemně nedotýkají, k přenosu dochází v úzkém prostoru mezi nimi. Neurony jsou schopné přijímat stovky tisíc spojení v každé vteřině (Buzan & Buzan, 2012, s. 21-22).

1.2 Mozková kůra a hemisféry

Další důležitou částí mozku je mozková kůra. Mozek je rozdělen na dvě poloviny, které se nazývají hemisféry – pravá a levá. Každá tato polovina je zaměřena na odlišné oblasti. „Pravá se zdála být dominantní v těchto oblastech: vnímání rytmu, prostoru, barev a perspektivy, v gestaltu (spojování částí do celku), představivosti a denním snění. Levá měla nadvládu v odlišných, ale stejně důležitých schopnostech: v práci se slovy, logikou, čísly, pořadím, linearitou, v analyzování a tvorbě seznamů“ (Buzan & Buzan, 2012, s. 24).

Důležitou součástí je zde právě výše zmíněný gestalt neboli tendence mozku doplňovat. Tato tendence je vrozená a pro mozek naprosto přirozená. Tento pud je základním jevem pro vznik asociací (Buzan & Buzan, 2012, s. 36).

U většiny jedinců je dominantní jedna strana. Pokud je někdo pravák, jeho dominantní hemisférou je levá a naopak. Tato preference je určena brzy po narození, jelikož dochází k vybrání jedné dominantní nohy, ruky či oka. Nutné zmínit, že hemisféry jsou navzájem

propojeny. Není to tak, že by docházelo k využití pouze jedné z nich (Dacey & Lennon, 2000, s. 176-177).

Metoda myšlenkových map zapojuje obě hemisféry, tedy propojuje logickou stránku s kreativní. Z tohoto důvodu je tato metoda tak efektivní.

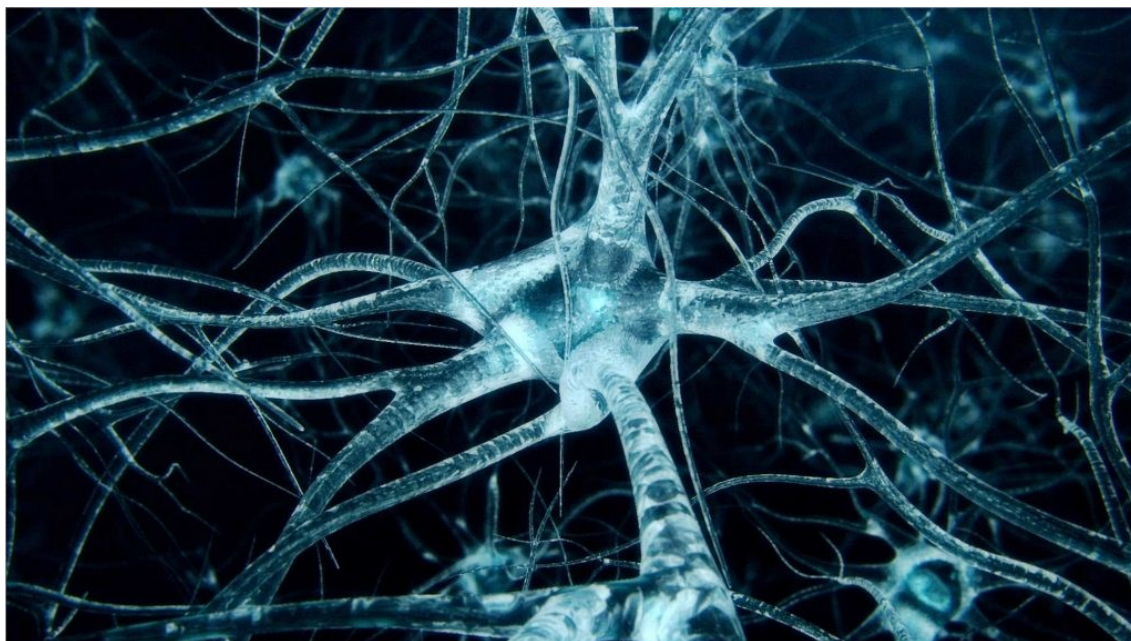
1.3 Myšlenkové procesy

Myšlení je jeden z nejsložitějších procesů, které v mozku probíhají. Důležité je si uvědomit, že toto myšlení neprobíhá lineárním způsobem, ale paprskovitě neboli multilaterálně (Buzan & Buzan, 2012, s. 27).

„Paprskovité myšlení označuje kreativní myšlenkový proces, který vychází z centra a zůstává s ním ve spojení“ (Buzan & Buzan, 2012, s. 38).

Tedy stejným způsobem, jako se větví neurony v mozku, dochází k větvení také u myšlení. Začneme od jednoho bodu, který nám asociuje slova nebo obrazy, které jsou vzájemně propojeny a dále větveny. Stejným způsobem fungují právě *myšlenkové mapy*.

Obr. 1: Neuron

Zdroj: Kramářová, I. (2020)

1.4 Paměť

Jedna z možností, jak lze paměť dělit je na krátkodobou a dlouhodobou. To, jakým způsobem a zda vůbec se nám nějaká informace zapíše do krátkodobé či dlouhodobé

paměti, ovlivňuje řada faktorů. Je známo, že si pamatujeme především věci, které jsou řečeny či viděny na začátku a na konci. Uprostřed upadá naše pozornost, a tedy i vnímání toho, co se nám říká, co si čteme. Jednou z věcí, která napomáhá pamatování si je vizualizace. Poměrně dobře fungují také asociace a představy. Známou technikou je také mnemotechnika. Důležité je umět nacházet mezi věcmi souvislosti, které nám pomohou si snáze zapamatovat. Poslední, avšak neméně důležitá, je činnost opakování si. Po 24 hodinách člověk zapomíná 80 % toho, co se naučil (Pilný, 2014, s. 85-87).

Je tedy dobré se naučit, že je nutné na začátku zaujmout a na konec dát důležité informace. To zvětší pravděpodobnost, že se věci zapamatují. Existuje také několik typů ukládání informací. Pokud odhalíme, který typ je pro nás nejlepší, můžeme si výrazně pomoci při učení nebo zapamatování si důležitých bodů.

2 Definice pojmů

Tato kapitola definuje několik pojmů, které jsou spjaty s tématem této práce. Pojmy se velice často vyskytují právě ve spojitosti s myšlenkovými mapami a považuji za důležité jejich vysvětlení. Především se jedná o to, jakým způsobem dochází k chápání těchto pojmů jako takových. Slovo *mapa* je většinou chápáno v kartografickém významu. V této práci je však používáno v jiném slova smyslu.

2.1 Myšlenka

Slovník spisovného jazyka českého definuje myšlenku jako „myšlení, přemýšlení, výsledek myšlení“ (Ústav pro jazyk český, 2011). Další definice, kterou lze najít je „nápad, úmysl, plán“ nebo „obsahová stránka“ (Ústav pro jazyk český, 2011).

Tyto formulace tedy upevňují pojem *myšlenkové mapy* jako správný, viz podkapitola 2.4 a 2.5.

2.2 Asociace

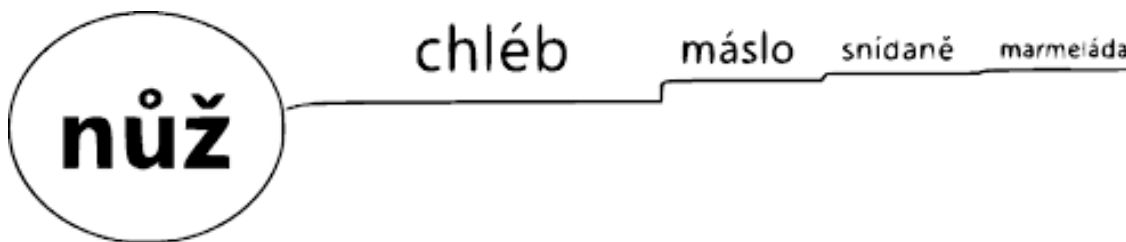
Myšlenkové mapy fungují na principu asociace. S jedním slovem či obrázkem se nám začnou vybavovat další a další. Díky asociacím se myšlenkové mapy lépe vytvářejí. Slovník spisovného jazyka českého definuje asociaci jako „sdružování“ či „sdružení“ (Ústav pro jazyk český, 2011).

Sériové asociace

Asociace fungující jedním směrem. Z jednoho slova dochází k asociaci slova dalšího. Pokud nás u posledního slova již nenapadne další asociace, řada je ukončena (Žák, 2017, s. 172).

Jak můžeme vidět, tento způsob je poměrně omezující, jelikož ze všech předchozích slov by vznikla další asociční slova, která vzniknout nemohou. Dochází tedy k určitému omezení myšlení.

Obr. 2: Sériové asociace na téma „nůž“

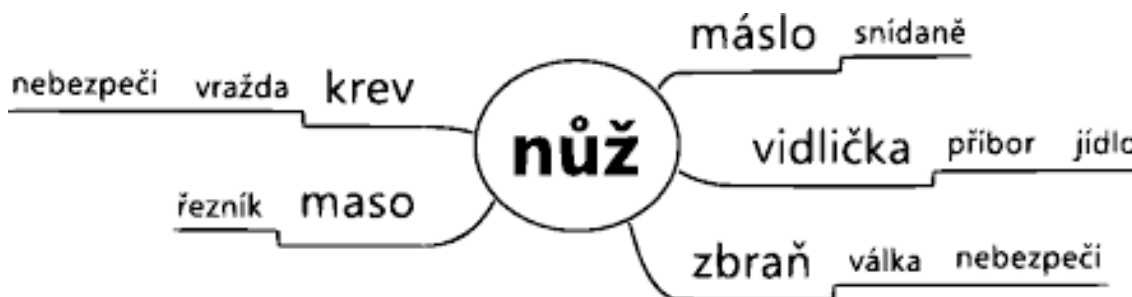

Zdroj: Kreativní práce s informacemi: Asociace jako zdroj kreativity (2017)

Centrované asociace

Jak je zmíněno již v názvu, uprostřed je centrální slovo, z kterého může vycházet paprskovitě nespočet asociací. V tomto případě, pokud jednu řadu ukončím, mohu otevřít další (Žák, 2017, s. 172). Z tohoto typu asociace vychází právě *myšlenkové mapy*.

Obr. 3: Centrovaná asociace na téma „nůž“

Zdroj: Kreativní práce s informacemi: Asociace jako zdroj kreativity (2017)

2.3 Mapa

Slovník spisovného jazyka českého definuje mapu jako „zmenšené, zpravidla plošné znázornění zemského povrchu nebo jiných prostorů“ (Ústav pro jazyk český, 2011). Toto slovo si většinou spojujeme s kartografií, kdy jsou mapy tvořeny jako plány měst, zemí či světadílů.

Internetová jazyková příručka definuje mapu jako „grafické znázornění určitého souboru jevů“ (Ústav pro jazyk český, 2021). Tento výrok lépe poslouží jako definice *mapy* pro tuto práci. Mapu lze tedy chápat jako grafické znázornění souboru určitých myšlenek, které se srocují v hlavě a jsou přeneseny na papír či do počítačového softwaru. Pokud bude v textu použit pojem *mapa*, jedná se o mapu ve smyslu *myšlenkové mapy*, nebude-li uvedeno jinak.

2.4 Mind maps

V mnohé české literatuře se vyskytuje anglický výraz *mind maps*. Z tohoto důvodu jej považuji za důležité definovat, konkrétně prostřednictvím anglické literatury.

„Myšlenková mapa může být popsána jako grafická metoda znázorňující určité téma. Vizuální struktura napomáhá uživateli zobrazovat představu a nápady pomocí obrázků, barev a symbolů, pokud si to uživatel přeje. Typická myšlenková mapa může mít centrální myšlenku a hierarchický nebo stromový způsob větvení, kdy jsou myšlenky rozvětveny do svých podúrovní. V praxi neexistuje žádná povinná struktura“ (O’Connor, 2011, překlad vlastní).

2.5 Myšlenková mapa

Myšlenkové mapy neboli také mentální mapy, se snaží přiblížit paprskovitému členění, a to pomocí grafického zpracování. Pro tento pojem lze najít několik odlišných definic, které se ale v zásadním bodě neodlišují.

„Myšlenková mapa je vizuální nástroj pro holistické, tedy celistvé myšlení, které podporuje všechny funkce mozku, především paměť, kreativitu, učení a veškeré přemýšlení (Buzan & Buzan, 2012, s. 42).

„Myšlenková mapa je tedy grafické uspořádání slov, pojmů a obrázků, které umožňuje vyznačit či identifikovat závislosti a spojitosti, jež nejsou často na první pohled patrné“ (Černý & Chytková, 2014, s. 11).

Lze ji také charakterizovat jako „Změnu myšlení a bourání bariér, které často naše myšlení doprovází“ (Pilný, 2014, s. 57).

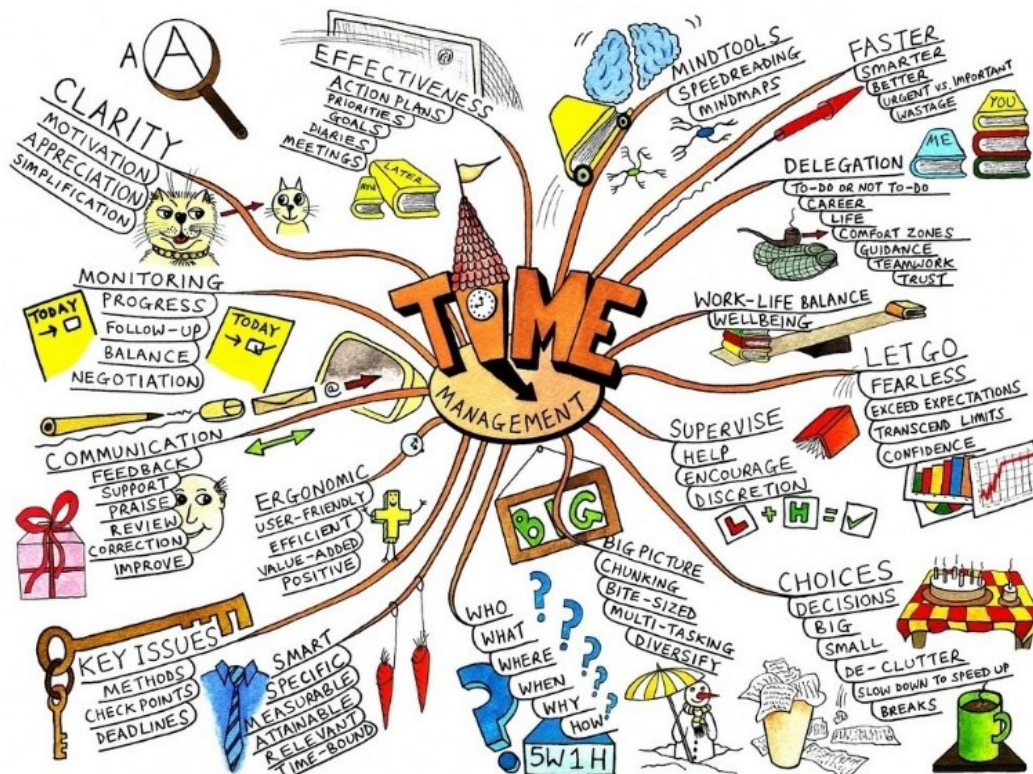
„Mapa myšlení je grafická technika vyjadřující zářící myšlení. Lze ji aplikovat při sebeanalýze, rozhodování, plánování, řešení osobních i odborných problémů, ve vyučování, obchodě, řízení a podobně“ (Petrová, 1999, s. 163).

„Mentální mapa je grafické vyjádření vnitřních subjektivních představ „obrazů“ světa myslí člověka“ nebo „záznam myšlenek a informací uzpůsobený pro snadné zapamatování“ (Infoz.cz, n.d.).

Autoři se většinou shodují, že jde o tok myšlenek paprskovitým směrem, který pomáhá ke změně myšlení, větší kreativitě a snadnějšímu způsobu zapamatování si. Mapy lze využít v mnoha oblastech života – osobních i pracovních. Myšlenkovou mapu si můžeme

představit jako hlavní obraz či slovo, ze kterého vystupuje několik hlavních větví. Střed by měl obsahovat téma, motiv či nápad, kterého se mapa bude týkat.

Obr. 4: Myšlenková mapa

Zdroj: Jan Dolejš (2016)

3 Vznik a tvorba myšlenkových map

Zakladatelem těchto myšlenkových map je Tony Buzan. Toto jméno je právě nejčastěji skloňováno s tímto tématem. Kapitola slouží pro přiblížení vzniku myšlenkových map a také podrobněji popisuje, jakým způsobem by se mapy dle Buzana měly tvořit.

3.1 Vznik myšlenkových map

Tato myšlenka vznikla v 60. letech 20. století, kdy se Buzan trápil s velkým množstvím učiva, které si na vysoké škole nebyl schopen zapamatovat. Z tohoto důvodu se vydal do knihovny, kde se snažil najít knihu, která by mu pomohla zjistit, jak mozek funguje, jak si efektivně věci zapamatovat a jakým způsobem se učit. Knihu, zabývající se tímto tématem, však nenašel, neboť taková neexistovala. Buzan měl povědomí o tom, že problémem jsou především poznámky, které byly jednoduché a lineární. Jeho cílem bylo do poznámek vnést více barev, které by sloužily ke zvýraznění. Chtěl narušit právě jednoduchost a stereotypnost jeho zápisků. Dále přemýšlel nad propojením poznámek, jak zde vytvořit určité vazby a asociace. Chtěl se naučit přemýšlet a zapamatovat si věci takovým způsobem, který je pro mozek nejpřirozenější, tedy paprskovitě. Z historie již máme záznamy, kdy paprskovitý způsob zápisků používali osobnosti a géniové z odlišných oborů. Jedním z těchto představitelů je například Leonardo da Vinci. On i další géniové minulých staletí pracovali také s obrázky nebo zkratkami, a především byly jejich zápisy od začátku do konce pospojovány (Müller, 2013, s. 19-20).

Právě díky těmto znalostem z historie, které spojil s informacemi o tom, jak funguje mozek pomocí neuronů, propojení obou hemisfér zároveň a neustálým vylepšováním svých poznámek, Tony Buzan postupem času vytvořil něco, co dnes známe pod pojmem *myšlenkové mapy*.

3.2 Tvorba myšlenkových map

Jedním z kouzel myšlenkových map je jejich tvorba. Každý jednotlivec, který mapu bude vytvářet nikdy nevyrobí stejnou jako někdo další. A to ať už po obsahové či grafické stránce. Existují dvě možnosti, kterými lze myšlenkové mapy tvořit. První způsob je pomocí vlastní ruky a papíru. Druhá varianta je elektronická, tedy pomocí softwaru, kterému se věnuje samostatná kapitola.

3.2.1 Základní postup

První a nejdůležitější částí, kterou je třeba začít, je určení cíle či tématu, se kterým budeme myšlenkovou mapu tvořit. Myšlenková mapa může být také uspořádáním našich myšlenek do strukturované a provázané podoby. Ne vždy musí mít pevný plán.

Pokud se nyní budeme věnovat pouze myšlenkovým mapám psaným v ruce, je zde několik hlavních zásad, které bychom pro úspěšné vytvoření měli dodržovat. Jednotlivé prvky myšlenkové mapy popisují další podkapitoly.

Zásady:

1. Výběr nelinkovaného papíru, v co možná největší velikosti.
2. Do středu papíru umístíme centrální obrázek, který by měl symbolizovat téma, nápad či motiv, kterého se myšlenková mapa bude týkat. Měl by být tvořen alespoň třemi barvami a je možné ho doplnit jedním slovem.
3. Nyní je třeba udělat jednotlivé (primární) větve, které směřují od středu obrázku vně. Na každé této větvi je jedním slovem napsána hlavní myšlenka, kterou nám centrální obrázek asociuje.
4. Z těchto větví dále vycházejí další a další větve, které se se vzdáleností zužují oproti předešlým (Müller, 2013, s. 23-24).

3.2.2 Jednotlivé prvky myšlenkových map

Centrální obrázek

Centrální obrázek je stěžejním bodem celé mapy, jak již bylo zmíněno výše. Mapa se vždy kreslí na papír, který je položen na šířku, aby zde bylo co nejvíce manipulačního prostoru pro kreativitu.

Obrázek by měl být tvořen alespoň třemi barvami, jelikož barvy lépe stimulují naši paměť a díky tomu jsou lépe zapamatovatelné. Pomocí barev bude obrázek více zajímavý a budeme mu více věnovat pozornost. Dále v nás začne probouzet další asociace, které jsou k tvorbě mapy potřeba (Buzan & Buzan, 2012, s. 66).

Dříve se v mapách objevovalo ohraničení centrálního obrázku pomocí kruhu či oblaku. Cílem bylo graficky znázornit, čeho se myšlenková mapa týká. Později se od této metody upustilo, protože hranice, kterou toto znázornění tvořilo, se časem ukázala jako překážka (Müller, 2013, s. 42).

Obrázky

Buzan se snažil o rozbití typického předpokladu, že přemýšlíme pomocí slov. „Teď ale zjišťujeme, že naše myšlenky mají nejčastěji podobu obrazů a jejich asociací. Slova jsou jen trajekty, kterými tyto obrazy převážíme z jednoho mozku do druhého“ (Buzan & Buzan, 2012, s. 52). Můžeme tedy říct, že pokud uslyšíme nějaké slovo, každému se v mysli vybaví „jeho“ obrázek.

Buzanova teorie byla potvrzena i pomocí experimentu, který prováděl Ralph Haber. Jeho cílem bylo zjistit, jak si lidé pamatují obrázky, které jim byly promítány. Pokusy byly provedeny tři. U jednotlivých experimentů se měnil čas, po který mohli pozorovatelé obrázky vnímat. První experiment obsahoval 2650 fotografií. Každá fotografie byla viděna po dobu 10 vteřin. Po hodině od ukončení promítání bylo účastníkům ukázáno 2650 párů fotografií, kde byla pouze jedna z páru, kterou viděli dříve. Úspěšnost pamatování si, respektive přesnost rozeznání, byla v rozmezí 85 až 95 %. Při druhém pokusu bylo možné vidět fotografie pouze jednu vteřinu. Při třetím pokusu se promítaly jednu vteřinu, avšak zrcadlově obrácené. Výsledky byly u všech tří pokusů totožné. U obrazů je možné vnímat mnohem více aspektů, než je tomu u mluveného slova. Souvisí to také silně s imaginací. Myšlenkové mapy využívají obrazů primárně z toho důvodu, že vyvolávají asociace lépe než slova samotná (Buzan & Buzan, 2012, s. 53-53).

Obrázky je vhodné využívat proto, že ne vždy se nám dostatek asociací vybaví pouze z psaného slova. Pomocí obrázku se nám mohou další asociace lépe vybavit (Černý & Chytková, 2014, s. 12).

Obrázky však tvoří především prvek, který dopomáhá k zapamatování si celé mapy a nutí ke kreativě. Hlavním prvkem myšlenkových map jsou především slova (viz obr. 5).

Větve

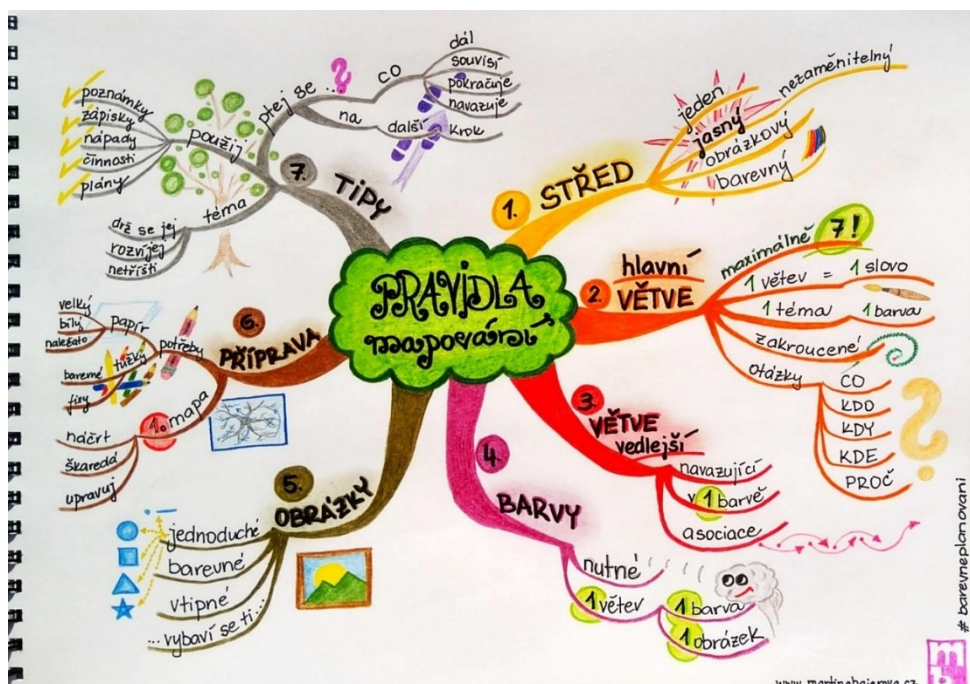
Větve zobrazují paprskovité myšlení, které bylo zkráceně popsáno v 1. kapitole.

Větve, které vycházejí přímo z centrálního obrázku jsou nejtlustší. Se vzdáleností od středu se jejich šířka zužuje. Buzan označuje primární větve také jako *základní třídící principy*. Každou primární větev, která označuje hlavní myšlenku, označenou jedním slovem, je vhodné odlišit barvami. Stejně tak, jako slovo na ní. Větve je třeba malovat zkroucené, organické a ve správné délce. Délka by měla být taková, aby na ní slovo perfektně sedělo. Pro krátká slova krátké větve a pro dlouhá slova delší větve. Pokud

bychom si větve kreslili, jak by nám přišlo pod ruku, docházelo by k zbytečnému plýtvání prostorem a také k určité zmatečnosti (Buzan & Griffiths, 2013, s. 38-41).

Větve opět zobrazují paprskovité myšlení. Princip, na kterém stojí myšlenkové mapy. Vzniklé zobrazení také připomíná přírodní úkazy. Větve lze přirovnat k větvím stromu, kdy jsou ve středu mohutnější a směrem ke krajům se zužují. Rozložení větví má také spojitost s podkapitolou „Mezery“, které jsou důležité k možnému doplnění dalších větví a zachování přehlednosti.

Obr. 5: Myšlenková mapa na téma tvorby myšlenkové mapy

Zdroj: Martina Bajerová (2018)

Písmo

I když je v mapách kladen velký důraz na barvy a obrázky, je důležité umět pracovat se slovy. I zde existuje několik pravidel, kterých bychom se měli držet.

Při tvorbě map se vždy umísťuje pouze jedno slovo na jednu větev. Existují zde pouze výjimky u ustálených slovních spojení. Tato slova se značí jako *klíčová slova*. Pokud bychom na jednu větev psali více slov nebo dokonce celé věty, okamžitě bychom tím limitovali další myšlenky. V případě jednoho slova se nám mohou asociovat slova další, která jsme původně na mysli ani neměli (Buzan & Griffiths, 2013, s. 44-45).

Dalším důležitým bodem je styl písma. Doporučuje se psaní tiskacím písmem, které si mozek dokáže lépe zapamatovat. Roli zde hraje také to, zda používáme malá či velká písmena. Můžeme tím odlišit důležitost slov (Buzan & Buzan, 2012, s. 70).

Písmo by mělo být především pro nás čitelné a měli bychom se v něm dobře orientovat.

Barvy

Stěžejním bodem jsou právě barvy. To, co na první dojem pozorovatele myšlenkových map napadne, je právě barevnost mapy. Ať už jsou to barvy obrázků nebo jednotlivých větví. Vše má svoji úlohu.

Pomocí barev můžeme docílit zvýraznění, které má vliv na lepší zapamatování si a také díky nim můžeme klást na konkrétní věci větší důraz. Barvy neposkytují pouze zdůraznění, ale pomáhají nám věci třídit a organizovat (Buzan & Buzan, 2012, s. 64, 69).

Jak již bylo řečeno u centrálního obrázku, je vhodné na něj použít alespoň tři barvy. Každou větev je také vhodné odlišit různými barvami. Barvy slouží k lepší stimulaci mozku a vše je díky nim srozumitelnější (Pilný, 2014, s. 99-100).

Barvy jako takové považuji za dost podstatnou část, které je třeba využívat při psaní poznámek či plánování. Například v kalendáři mám činnosti označené odlišně. Stejně tak jako různá témata.

Kódy

Kódy pomáhají k propojení prvků myšlenkové mapy. Tyto kódy mohou být tvořeny pomocí již známých znaků jako jsou fajfky, křížky, kolečka nebo si můžeme vymyslet zcela vlastní kódy, které budou symbolizovat různé operace. Není tedy třeba tyto postupy rozepisovat, ale stačí pouze přiřadit konkrétní kód či symbol (Buzan & Buzan, 2012, s. 69).

Díky symbolům se stává myšlenková mapa přehlednější a není přehlcená písmem, je srozumitelnější. Symboly však nemusí vyjadřovat pouze operace či činnosti, ale také vyjadřovat dny v týdnu nebo negaci, důležitost, lidské zdroje a podobně. Pokud si vytvoříme vlastní znaky, můžeme je zavést také v pracovním kolektivu či společné školní práci (Müller, 2013, s. 34, 41).

Při kódování je důležité se rozhodnout, jaké symboly budeme používat a jaké operace mají vyjadřovat. Pokud je mapa sdílená mezi více lidmi, je podstatné, aby symbolům

všichni rozuměli a uměli je využívat k efektivní práci s mapami. Sama tyto symboly považují za důležité, jelikož je všeobecně ve svých poznámkách využívám.

Mezery

V mapách je nutné dodržovat mezery proto, aby byla mapa dostatečně přehledná a bylo pohodlné se v ní orientovat. Hraje zde znovu důležitou úlohu vnímání mozku a paměti. Mezery nejsou důležité pouze mezi slovy či obrázky, ale také ve chvíli, kdy se nám vybaví nová asociace a chceme přidat další větve. Není třeba v tomto případě dělat novou mapu (Buzan & Buzan, 2012, s. 68).

3.2.3 Grafická stránka

Tato podkapitola slouží jako shrnutí všech předcházejících informací. Všechny výše zmíněné prvky, které jsou součástí myšlenkové mapy, je důležité umět správně využívat. Jde především o jejich množství. Všechny složky myšlenkových map nám mohou usnadnit orientaci či zapamatování si, ale také nám mohou celou mapu zkomplikovat. Žádná mapa nikdy nebude úplně stejná, jako mapa předchozí nebo jako mapa někoho jiného na stejné téma. Každý si asociujeme jiné věci. Je důležité si uvědomit, proč jsou určité prvky v myšlenkových mapách využívány a jak nám mohou pomoci. Grafická stránka napomáhá také určité hierarchii mapy. Především jde o to, aby pro nás mapa nebyla jednolitá a byla přehledná. Díky odlišnostem každého z nás mohou být mapy upraveny a některé prvky z map vyškrtnuty. Mapy jsou individualizovaným nástrojem.

3.2.4 Lineární versus nelineární zápis

Z předchozích kapitol a podkapitol je jasné, že tvořit, a především umět využívat myšlenkové mapy je alespoň ze začátku těžká a časově náročná technika. Je tedy dobré vědět, proč je lepší obětovat čas na začátku.

„Výhody u lineárního zápisu jsou: přehlednost, srozumitelnost, systematickosti, analytický přístup, komunikovatelnost výsledku. Nevýhodami jsou: omezené možnosti nápadů a řešení, koncentrace na jediný aspekt problému, individuální přístup, lineární myšlení, omezení fantazie a intuice, nemožnost zachytit myšlenkový proces, nemožnost návratu a omezená možnost zápisu při složité struktuře“ (Žák, 2004, s. 199-200).

„Výhody myšlenkových map jsou: komplexní náhled, rozvíjení kreativity, větší množství nápadů, sledování vzájemné souvislosti, přehled do oblasti, velké množství údajů na

jednom místě, zapamatovatelná pomůcka, popsání a zachycení postupu uvažování. Nevýhodami jsou: nesrozumitelnost pro ostatní, časová náročnost, výsledky pro budoucí komunikování nutné fixovat lineárním způsobem“ (Žák, 2004, s. 199-200).

Další porovnání můžeme vidět v následující tabulce.

Tab. 1: Lineární zápis versus myšlenkové mapy

Obvyklý způsob poznámek	Myšlenkové mapy
Lineární	Mnohotvárný
Jednobarevný	Barevný
Založené na slově	Slova kombinovaná s obrázky
Zaznamenaný v seznamu	Asociační logika
Postupný	Multidimenzionální
Omezující	Kreativní
Neorganizovaný	Analytický

Zdroj: Buzan, T. (2018), zpracování vlastní, překlad vlastní

I zde je znovu zdůrazněna barevnost, mnohotvárnost, tvorba asociací a kreativita oproti jednobarevnosti a linearitě.

4 Myšlenkové a jim podobné mapy

Problém, který se zde vyskytuje, je neurčitá terminologie. Je zde rozdíl, který vzniká u dvouslovných spojení, které se používají jako synonyma, ale někdy také jedno bývá nadřazeno druhému. Jedná se o *myšlenkové mapy* a *mentální mapy*.

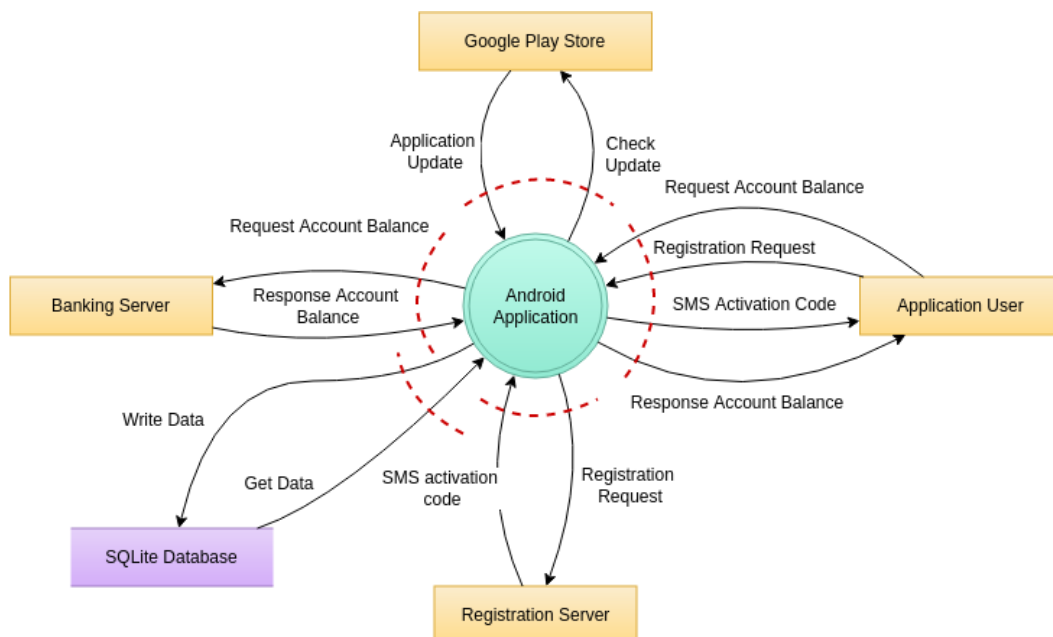
„Mentální mapa je grafické vyjádření vnitřních subjektivních představ, „obrazů“ světa v mysli člověka“ nebo také „záznam myšlenek a informací uzpůsobený pro snadné zapamatování“ (Infoz.cz, n.d.).

Mentální mapování se často objevuje také ve spojení s mapou geografickou. Pomocí mentální mapy lze vytvořit grafické zobrazení prostoru dle toho, jak ho vnímáme, ne jaký ve skutečnosti je. Ovlivňována je především emocemi a vztahem. V mentální mapě se odráží již získané informace, které máme z dřívějška (Mentální mapy, n.d.).

4.1 Ideas map – Mapa nápadů

Pro tento typ map se více používá anglický název než ten český. Autorkou *Ideas map* je Jamie Nast. Mapy na první pohled od sebe není jednoduché odlišit. Jedná se především o menší nebo žádné použití barev. Je zde porušeno Buzanovo pravidlo „jedna větev = jedno slovo“ (Bajer, n.d.).

Obr. 6: Ideas map

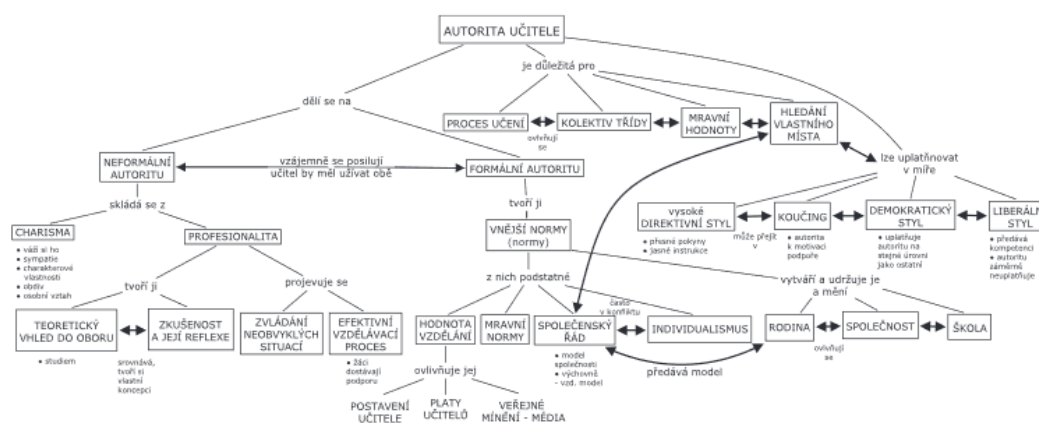

Zdroj: Visual Paradigm (n.d.)

4.2 Concept maps – Pojmové mapy

Jak je možné vidět na obrázku č. 7, pojmová mapa je také hierarchicky uspořádána. V horní části mapy se nacházejí pojmy, které jsou nejdůležitější a také nejobecnější. Směrem dolů jsou umístěny pojmy specifické. I zde můžeme znovu vidět zobrazení větvení, které připomíná strom. Větve nebo také spojnice či šipky zde mají jiný smysl než u myšlenkových map. Na každé spojnici je většinou napsáno jedno až tři slova, která určují vztah mezi pojmy. Pojmová mapa může být strukturalizovaná (zadané pojmy, kdy jejich cílem je vytvořit mapu a spojit spojnicemi) nebo nestrukturalizovaná (zadán pouze centrální pojem) (Bendl & Voňková, 2010, s. 20-21).

Obr. 7: Pojmová mapa

Zdroj: Pojmové mapy v ČR (2020)

4.3 Shrnutí

Tyto typy map se od sebe odlišují pouze v určitých bodech. Na první pohled jsou si hodně podobné. Tím, že se mapy dají individualizovat dle potřeby, se mohou různé druhy prolínat. Důležité je pochopit, jakým způsobem fungují, proč je používáme a za jakým účelem.

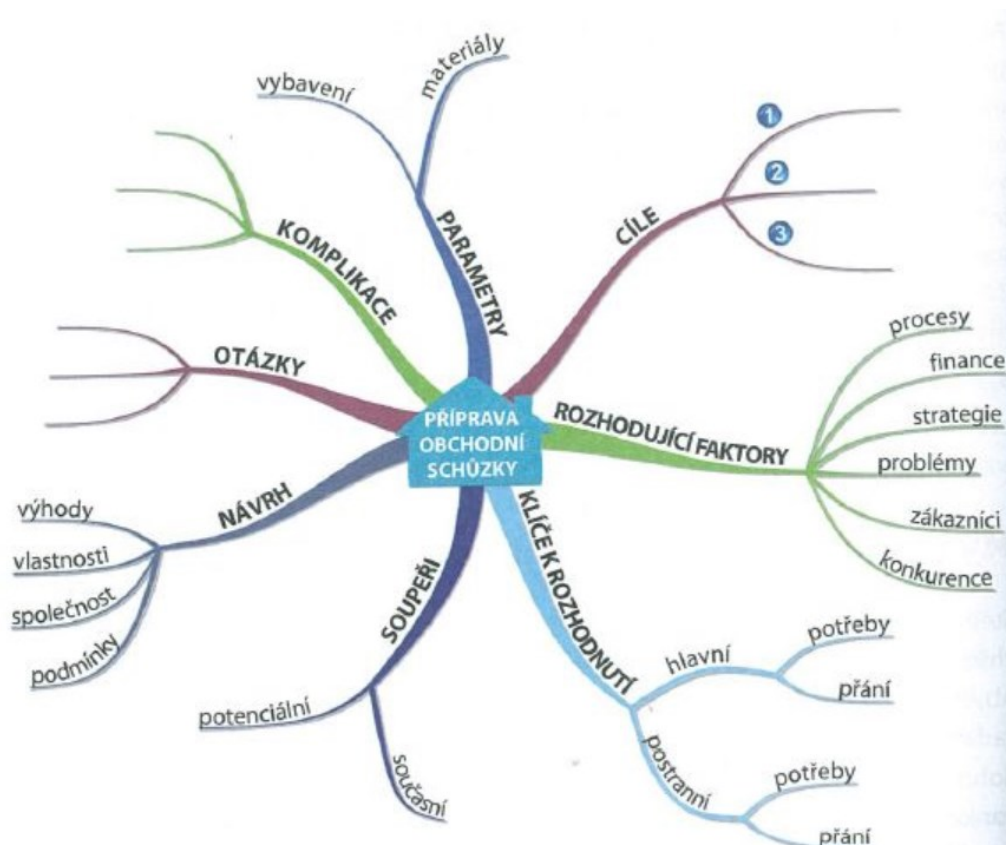
Mapy jsou odlišné, protože každý hledá vlastní způsob, kterým mapy vytvářet, inovovat a hledat souvislosti. Slouží nejen k zapamatování, ale také k rozvíjení kreativity, proto je přirozené, že se od sebe odlišují, stejně tak, jako jejich typy (Černý & Chytková, 2014, s. 14).

5 Elektronické myšlenkové mapy

V dnešní době se většina věcí tvoří na počítači a od papíru se upouští. Pro mě je papír sále zásadní součástí, bez kterého si své studium a práci nedokážu představit. Současnost je ale velice zrychlená a všichni hledají způsoby, jak ušetřit co nejvíce času a zefektivnit svoji práci. S rozvojem počítačů začaly vznikat také softwary pro tvorbu myšlenkových map.

Ručně kreslená myšlenková mapa je efektivní v případě individuálního použití nebo v případě malého počtu lidí. Pokud bychom dělali mapu, která má sloužit většímu týmu nebo celému podniku, těžko by mapa na papíře poskytovala dostatečnou flexibilitu, ať už v upravování nebo sdílení informací. Elektronické mapy dopomáhají k propojení s dalšími elektronickými prokliky na e-maily, dokumenty či grafy a jsou živým dokumentem (Buzan & Griffiths, 2013, s. 53).

Obr. 8: Elektronická myšlenková mapa

Zdroj: Klára Millerová (2015)

5.1 Výhody

Výhod je podstatně více než nevýhod. Zmíněny jsou pouze ty nejdůležitější.

1. Elektronické mapy umožňují široké možnosti editování – barvy, velikosti, zvuky, dokumenty atd. Obsahují velké množství funkcí (například filtrování informací).
2. Šíření informací mezi celou firmou zde zabere pouze několik vteřin. Možnost synchronizace.
3. Výhodou je neomezený prostor. I ten největší papír někde končí. Mapy na počítači mohou být neomezeně veliké. Lze také využít možnost elektronických tužek – nepřijdeme tedy o zážitek kreslení (psaní) jako na papír, ale jsou zde současně obsaženy všechny výhody map na počítači.
4. Mapa je jednodušeji upravovatelná a její strukturu je možné měnit. Docílíme tak větší srozumitelnosti. Do mapy lze přidávat obrázky – předem vytvořené. Důležitou součástí je okamžitý přístup k mapě, tedy k informacím (Buzan & Griffiths, 2013, s. 56-59).

5.2 Nevýhody

U elektronických map nemůžeme do tvorby vtisknout svůj osobní otisk jako takový. Není zde projevena kreativita takovým způsobem, jakým bychom si představovali. Nutnou podmínkou je také mít software a notebook či počítač při sobě, nehledě na potřebu elektřiny a připojení k internetu. Pokud mapu budeme kreslit ručně, postačí nám pouze papír a pastelky.

Zda si vybereme myšlenkovou mapu kreslenou na papíře nebo tvořenou pomocí softwaru, je na nás. Je ale důležité zvážit všechny výhody a nevýhody obou typů a přihlídnout také k následnému použití mapy.

5.3 Aplikace na tvorbu map

V dnešní době je na tvorbu map široké spektrum aplikací. Mohou být placené či zdarma, online či v desktop verzi. Záleží, co od konkrétního softwaru vyžadujeme a jak se nám s ním pracuje. Některé aplikace byly dříve zdarma alespoň v základní verzi. Dnes je již většina programů placených a existují jich desítky.

Příklady softwarů pro tvorbu myšlenkových map:

1. iMindMap – aplikace, kterou vytvořil sám Tony Buzan a Chris Griffiths. Tento program nejlépe kopíruje ručně malované myšlenkové mapy (Buzan & Griffiths, 2013, s. 56).
2. Coggle – aplikace vhodná pro začátečníky. Její ovládání je velmi intuitivní (Kilián, 2021).
3. Ayoya – jedna z aplikací, kterou si uživatel může nainstalovat také do telefonu a využívat ji téměř kdykoliv a kdekoliv. Kromě tvorby myšlenkových map obsahuje software také možnost správy úkolů a je vhodný pro týmovou práci (Tomanová, 2020).
4. Diagrams.net – jedna z mála neplacených aplikací. Je však nutné zmínit, že aplikace slouží především k vytváření diagramů. Mapu v ní také vytvoříte, ale zabere to více času a práce (Kilián, 2021).
5. Mind Mup – také placená aplikace, která je velmi intuitivní. Lze přidávat dokumenty a podobně (Kilián, 2021).

6 Využití myšlenkových map v podnicích

Myšlenkové mapy lze využívat v několika odlišných oblastech, ve kterých jsou vhodné, efektivní nebo dokonce doporučované. Já sama jsem se s nimi setkala na gymnáziu, kde jsme o nich mluvili při výuce. Při učení jsou mapy efektivní způsob, ale v České republice ne příliš využívány.

K tomu, aby člověk mapy mohl využívat efektivně, se také někdy používá pravidlo 3P:

1. Přijmout – seznámit se s nástrojem, důvody a možnostmi jeho použití.
2. Použít – bez prvních pokusů o vlastní myšlenkové mapy budete mít v hlavě jen zajímavou myšlenku, kterou brzy odsunete do pozadí. Začněte s pastelkami a papírem, počítačový program vám později jen usnadní tvorbu.
3. Přizpůsobit – vyberte si možnosti použití myšlenkových map, přizpůsobte si je svým činnostem (Pilný, 2013, s. 100).

6.1 Komunikace

Jednou z částí, kde lze poměrně dobře využít metodu myšlenkových map, je komunikace. V tomto případě je potřeba mít techniku tvoření map již dobře zvládnutou, jelikož tvorba map musí probíhat rychle (v reálném čase).

6.1.1 Telefonní rozhovor

Využití je možné v případě telefonního rozhovoru. V průběhu telefonátu nebo také před či po něm. V ideálním případě je připravena taková mapa před hovorem, který je dopředu naplánován. Do mapy si mohou umístit témata hovoru, či důležité věci, které bychom neměli zapomenout. Mapu je také možné udělat zpětně po hovoru (Pilný, 2014, s. 63). Jak již víme z předešlých kapitol, myšlenkové mapy rozvíjejí myšlení. Pokud si tedy mapu připravíme před hovorem, dost pravděpodobně nás napadnou věci, na které bychom mohli zapomenout.

6.1.2 E-mail

Dnešní emailové schránky je možné rozdělit na několik složek, dle kategorií, které si umaneme. I v tomto případě lze vytvořit myšlenkovou mapu, která slouží především k denní aktualizaci přijatých mailů, kdo je odesílatel, jakým způsobem lze e-mail řešit,

jestli je e-mail vyřešený či jakým způsobem spolu e-maily souvisejí (Pilný, 2014, s. 63-64).

Pro řešení e-mailové korespondence je vhodné si vymezit určitý čas, kdy se jí budeme věnovat. Předejdeme tak multitaskingu (Buzan & Griffiths, 2013, s. 86).

6.2 Řízení projektu

Projekty jsou tvořeny čtyřmi fázemi (příprava, plánování, realizace a závěr). Projekt má několik specifických prvků, které je třeba brát na vědomí (čas, záměr, zdroje atd.). Myšlenkové mapy lze používat ve všech čtyřech fázích projektu.

1. Příprava – součástí přípravy je shromažďování dat a informací, které lze přetransformovat do myšlenkové mapy. Stejně tak lze vytvořit mapu jednotlivých členů, jejich schopností či povinností.
2. Plánování – mapy lze využít při plánování úkolů, povinností nebo mohou být využity pro stěžejní milníky či dílčí cíle projektu.
3. Realizace – mapy mohou sloužit jako informátor k průběžnému stavu, ve kterém se projekt nachází nebo jako zpětná vazba od členů týmu.
4. Závěr – to, jakým způsobem probíhal celý projekt může spolehlivým způsobem zaznamenat myšlenková mapa. Díky těmto informacím lze také vymyslet myšlenkovou mapu na závěrečnou prezentaci (Müller, 2013, s. 70-73).

Přípravu je nutné nepodcenit. V této části je několik otázek, které mohou napomoci ke správnému nakreslení mapy – kdo, co, proč, kdy, jak, kde. Základem je definovat cíl projektu. Poté rozdělit úkoly (Pilný, 2014, s. 67).

Zde můžeme řešit, zda je tyto mapy lepší dělat ručně nebo využít počítačový software. Jak již víme, mapy jsou silně individualizovány dle různých kategorií. I zde záleží na tom, jaké jsou možnosti – finanční, materiální, počet osob apod. (Müller, 2013, s. 70-73).

6.3 Plánování

6.3.1 Pracovní den

Je mnoho autorů, kteří podporují tvoření denního plánu každé ráno. Promyšlení plánu nemusí zabrat příliš mnoho času, postačí pouhých 5 minut. Mapa poslouží k naplánování celého dne. Díky ní by nemělo docházet k zapomínání úkolů a povinností. Pomáhá

k rozčlenění celého dne na jednotlivé větve, kdy činnosti budou rozepsány do potřebných částí. Do mapy je možné si zakreslit symboly, které vyjádří dokončení úkolu, jeho prioritizaci apod. Myšlenkové mapy mají výhodu v tom, že pokud na něco zapomeneme nebo chceme nějakou činnost připsat, pouze přidáme novou větev. U lineárních poznámek není skoro možné vpisovat věci zpětně, a už vůbec ne v přehledném a strukturovaném stavu. Stejným způsobem funguje plánování si celého týdne, kdy jednotlivé větve vycházející z centrálního obrázku tvoří jednotlivé dny (Buzan & Griffiths, 2013, s. 73-75).

6.3.2 Měsíční a roční plány

Mapy lze vytvořit i na delší časové období, než je týden. Větve se většinou dělí na jednotlivé měsíce, ty na týdny. Další dělení je individuální podle potřeb dané firmy, projektu, lidí. Mapa může obsahovat vše, co si budeme přát (Buzan & Griffiths, 2013, s. 78).

6.4 Tvorba zápisků

Zápisky si můžeme dělat při schůzkách, poradách či školení. Pokud jsou informace předávány strukturovaně, jejich zapisování je o mnoho snazší. Jak již bylo mnohokrát řečeno, lineární poznámky jsou v mnoha ohledech omezující. Myšlenkové mapy dávají volnost v zapisování poznámek, vytváření dalších asociací a informace nejsou omezené, ale neustále se rozvíjejí. Díky mapě víme, které informace jsou pro nás nejdůležitější, protože jsme si je zapsali ke středu mapy (Buzan & Griffiths, 2013, s. 81-84).

6.5 Prezentace

Cílem dobré prezentace je zaujmout posluchače a „něco“ jim předat. Jak již bylo zmíněno na začátku, lidé nejvíce vnímají začátek a konec. Stejně tak víme, že mozek je rozdělen na dvě hemisféry, kdy se každá zaměřuje na odlišné věci.

Abychom co nejlépe zaujali a naše prezentace nesla ovoce, je třeba využít celomozkové prezentace, tedy zapojit obě hemisféry (představivost s logikou). Mapa může sloužit jako mustr pro přípravu celé prezentace. Díky mapě bychom neměli na nic zapomenout. Projev bude přirozenější, nebudeme muset listovat v desítkách stránek a být nervózní z toho, že zrovna nevíme, kde jsme skončili. Mapu můžeme také sdílet při prezentaci. Posluchači se budou více orientovat v tom, co jsme již probrali nebo jaká témata jsou ještě na pořadu.

Mapa je kreativní a vizuálně zajímavá, takže dosáhneme k zapojení i druhé hemisféry. Mapa je prostředkem k doplnění slov pomocí obrázků. Takto uspořádaná prezentace je výhodná i pro posluchače samotné. Má oboustranný přínos (Buzan & Griffiths, 2013, s. 106-121).

6.6 Vyjednávání

Vyjednávání by mělo v ideálním případě skončit jako win-win situace. U obou stran by mělo dojít k výsledku s určitým uspokojením. Je účinné si nakreslit jednu myšlenkovou mapu pro svoje cíle a požadavky, kterých chceme dosáhnout. Poté vytvořit druhou mapu, která znázorňuje cíle a požadavky druhé strany. Win-win situace nastane v propojení obou myšlenkových map. Je dobré mít připravené alternativní cíle (Pilný, 2014, s. 64).

6.6.1 Před jednáním

Přípravu je třeba nepodcenit. Mapa v přípravě slouží jako zdroj informací pro následné vyjednávání. Docílíme tak komplexního obrázku o nadcházející situaci. Nic by nás později nemělo zaskočit. Kromě zásadních témat, by neměly chybět také věci z pohledu nás, protějšku a potenciálních výsledků (Buzan & Griffiths, 2013, s. 91).

My

Z našeho úhlu pohledu jde o naše cíle, které máme a kterých chceme dosáhnout. Čím konkrétnější, tím lepší. Je dobré zjistit, co je naší motivací k dosažení cílů. Neměli bychom zapomínat na naše potřeby, požadavky či přání. Uvědomujme si také naše omezení a limity, za které již jít nemůžeme (Buzan & Griffiths, 2013, s. 91-93).

Druhá strana

Zmapování druhé strany je prostředek k tomu, abychom věděli, do čeho jdeme. Chceme vědět, jakým způsobem bude jednat druhá strana a již před samotným vyjednáváním najít vhodné argumenty. I zde jsou základním kamenem cíle, ať už firemní či osobní. Důležitou roli zde hrají také hodnoty, emoční rozpoložení, potřeby a přání, které druhá strana má (Buzan & Griffiths, 2013, s. 94-95).

Potenciální výstupy

To, jakým způsobem dopadne vyjednávání dopředu nemůžeme vědět. Je ale možné, se na určité případy připravit a vědět, jak některým předejít. Je důležité zvážit, jaký dopad bude mít výhra či prohra, jaké jsou možné alternativy, ke kterým může dojít, co pro ně

můžeme udělat. Je třeba si určit hranice a možné ústupky, za které nemůžeme jít (Buzan & Griffiths, 2013, s. 96).

6.6.2 Průběh jednání

Myšlenková mapa slouží jako zdroj všech informací, které chceme zmínit nebo nechceme zapomenout při vyjednávání. Můžeme jejím prostřednictvím ukázat druhé straně všechny nutnosti. V průběhu lze vytvořit společnou mapu, díky spolupráci dojdeme snadněji k řešení. Cílem je uzavření jednání a dosažení kýženého výsledku pro všechny strany (Buzan & Griffiths, 2013, s. 97-100).

6.7 Vedení týmu

Součástí využití myšlenkových map je také rozdělování úkolů. Pomocí myšlenkové mapy lze rozkreslit úkoly všech spolupracovníků v týmu, a tím sledovat komplexnost celé práce. Současně zobrazuje také odpovědnost za vykonané úkoly. Je zde také motivace za odškrtnutí svého úkolu na mapě. Výhodou je ušetření hromady času a přebytečných papírů. Vše se nachází na jednom místě a vše je dobře čitelné. Pokud využíváme mapy vytvořené na počítači, je možné k nim přidat jednotlivé prokliky na potřebné materiály k provedení úkolu (Buzan & Griffiths, 2013, s. 76-78).

Jennifer Goddardová vytvořila myšlenkovou mapu na téma vedení lidí, která je tvořena osmi částmi, které spolu dohromady tvoří název *Mindmaps*. V názvu se skrývají slova jako mentorování, imaginace, kontakty (names), denní snění, multitasking, asociace, trpělivost (patience) a úspěch (success). Myšlenkové mapy jsou efektivní pro tvorbu změn nebo sdílení. Mohou sloužit také jako nástroj koučinku. Pomocí myšlenkových map lze dávat zpětnou vazbu, vytvořit si slabé, silné stránky a také svůj seberozvoj (Buzan & Griffiths, 2013, s. 149-154).

6.8 Inovace

Myšlenkové mapy jsou samy o sobě velice kreativní záležitostí. Sami svým způsobem vytváříme něco nového. Proto nám mohou pomoci s vytvořením určitých vylepšení. Nemůžeme počítat s tím, že s každou mapou objevíme něco zbrusu nového, časem ale k něčemu takovému dospět můžeme (Pilný, 2014, s. 69-70).

6.9 Strategie

Každý podnik by si měl najít svoji ideální podnikovou strategii, které se bude držet. Součástí strategie je několik nástrojů.

1. Tvorba scénářů – naplánování všech možných scénářů, které mohou do budoucna nastat pomocí mapy.
2. PEST analýza – tato analýza je sama o sobě určitým grafickým znázorněním, tudíž přenesení analýzy do myšlenkové mapy bude mnohem přehlednější.
3. SWOT analýza – i zde se jedná o grafické znázornění, dokonce ještě více než u předcházející analýzy. Pokud ze SWOT analýzy vytvoříme myšlenkovou mapu, je možné faktor rozdělit do více skupin (Pilný, 2014, s. 71-72).

Existuje několik dalších technik, u kterých je možné využít metody myšlenkových map. Pouze je třeba se naučit s nimi pracovat. V této kapitole jsou zmíněny hlavní oblasti, ve kterých je možné je využít.

7 Praktická část

Praktická část práce je tvořena na základě teoretických poznatků. Vychází z jednotlivých kapitol, které jsou zaměřeny na propojení metody myšlenkových map s prací lidského mozku. Dále se opírá o zásady, které vytvořil autor myšlenkových map k jejich úspěšné tvorbě a používání. V neposlední řadě jsou zmíněny dvě možnosti, kterými lze mapy tvořit – elektronicky a ručně.

7.1 Cíl praktické části

Cíl praktické části je zaměřen na využití myšlenkových map v jednotlivých sektorech či vybraných firmách v České republice. Cílem je zjistit, zdali je nějaká oblast firem, která tuto metodu využívá více, či se v některé oblasti metoda nevyskytuje vůbec. Dalším cílem je zjistit, jak se odlišuje tvorba map jako takových mezi firmami (jednotlivci) a z jakého důvodu mapy využívat a více propagovat.

7.2 Výzkumné metody

Pro tuto část bylo osloveno několik desítek firem pomocí portálu *Firmy.cz*, který tvoří seznam firem a institucí v České republice. Na tomto portále je možnost vyfiltrovat firmy dle jejich konkrétního zaměření. Pro potřeby této práce je tento portál dostačující, jelikož obsahuje tisíce firem. Plánovanou výzkumnou metodou, je dotazník.

7.3 Postup získání firem

Pomocí portálu *Firmy.cz* jsem formou e-mailu oslovila 140 firem. Firmy byly rozděleny do sedmi oblastí – restaurace a pohostinství, cestovní služby – cestovní kanceláře, doprava a přeprava, banky a finanční služby, velkoobchod a výroba (nábytek, suroviny, textil, nosiče informací...), služby a řemesla (IT...), obchody – auto-moto prodejci, potřeby všeho druhu.

V každé z těchto oblastí bylo náhodně vybráno 20 firem, kterým byl odeslán e-mail s dotazem, zda myšlenkové mapy využívají a pokud ne, z jakého důvodu. Ze 140 dotazovaných firem mi odpovědělo 56 firem, tedy 40 %. Z těchto 56 firem, jsem obdržela 51 odpovědí, ve kterých bylo několika způsoby napsáno, že myšlenkové mapy nevyužívají. 27 firem z 53 nevyužívá myšlenkové mapy z důvodu, že je pro ně tato metoda neznámá. Zbylých 24 firem metodu zná, ale není pro ně vhodná, respektive

nešli její uplatnění. Majitelé dvou firem ve své dřívější profesi používali tuto metodu, ve svých firmách ji však nevyužívají. Zbylé tři firmy mají možnosti školení pro své zaměstnance, ale zda tuto metodu budou zaměstnanci využívat či ne, je pouze na nich. Tyto tři firmy působí v oblasti *informačních a komunikačních technologií*. Ani jedna z firem se však dále nerozhodla spolupracovat na praktické části mé bakalářské práce.

Tab. 2: Oslovené firmy

Počet oslovených firem	140	100 %
Počet odpovědí	56	40 %

Zdroj: Vlastní zpracování, 2022

Tab. 3: Rozdělení odpovědí

Firmy, které odpověděly	56
Záporné odpovědi	51
Z toho metodu nezná	27
Z toho metodu nepovažuje za vhodnou	24
Dříve využívaly	2
Nabízejí školení svým zaměstnancům	3

Zdroj: Vlastní zpracování, 2022

Ze získaného vzorku však nebylo možné vytvořit validní dotazníkové šetření. Zkusila jsem tedy sílu sociálních sítí. Pomocí příspěvku na Facebooku a Instagramu jsem dostala kontakt na dvě firmy, které tuto metodu využívají. Třetí firmu mi doporučil vedoucí mé práce, pan Ing. et Ing. Jiří Pešík.

Z důvodu malého počtu firem (3), které se rozhodly být součástí mé práce, jsem výzkumnou metodu změnila na **strukturovaný rozhovor**.

7.4 Definice vybraných firem

Ze všech oslovených firem se účastnily strukturovaného rozhovoru pouze tři. Se zbývajícími firmami nebylo možné dále k rozhovoru pokračovat. Ne vždy se však jedná

o celou firmu, která využívá myšlenkové mapy, ale spíše o jednotlivce, kteří ve firmě působí.

7.4.1 Adastra

„Adastra je mezinárodní konzultační společnost, která dodává funkční odvětvová řešení usnadňující přechod do digitální éry. Od svého vzniku v roce 2000 se zaměřuje na zpracování dat, jejich analýzu a budování datových skladů. Data i nadále stojí v centru všech aktivit firmy. Hlavní kompetence se postupně rozšířily o oblasti internetu věcí (IoT), Big Dat, umělou inteligenci nebo vývoj mobilních aplikací“ (Adastra, 2022).

Mezi její klienty patří firmy z oblasti financí, bankovníctví, pojišťovnictví, telekomunikací a médií, státní správy, výroby, retailu a eCommerce, zdravotnictví a farmacie nebo energetiky a síťového odvětví (Adastra, 2022).

Tuto firmu tedy můžeme zařadit do odvětví informačních a komunikačních technologií.

Respondentem této firmy je Mgr. Jan Kryštof, DiS, který ve firmě působí na pozici L&D Specialist a Junior IT Recruiter.

7.4.2 GNSS Centre of Excellence (GCE)

Tento projekt vznikl jako „Potřeba posílení aktivit České republiky ve vývoji, testování a nasazování GNSS (Global Navigation Satellite System) aplikací. Spolupráce organizací z hlavních sfér dopravy (letecká, železniční, silniční) a průmyslu“ (GNSS Centre of Excellence, 2022).

GCE disponuje širokým expertním prostředím, vymýšlí nové aktivity a systémy průmyslovým partnerům. Pro své potřeby využívají lokální testovací platformy jako provozní plochu letiště V. Havla. Mezi cíle GNSS Centra patří podpora dalšího vývoje GNSS aplikací v České republice. Spolupracují především se státními dopravci, jako je Letiště Praha, České dráhy apod. (GNSS Centre of Excellence, 2022).

Firmu lze zařadit do odvětví informačních a komunikačních technologií, dále se řadí do oblasti vědy a výzkumu. Respondentem této firmy je Ing. Jakub Steiner, který ve firmě působí jako GNSS Specialista.

7.4.3 OVB Allfinanz

OVB Česká republika patří k nejznámějším společnostem, které se zabývají finančním poradenstvím a zprostředkováním. OVB působí v České republice od roku 1993. V Evropě se vyskytuje již od roku 1970. Společnost sídlí v Kolíně nad Rýnem. Současně působí v 15 zemích Evropy a má přes 100 produktových partnerů. OVB je akciová společnost, kdy jejím hlavním akcionářem je OVB Holding AG. Pod firmu spadají finanční poradci, kteří fungují sami na živnostenský list. Svoji práci mohou provozovat díky poradenské společnosti. Sami jsou nezávislí, jelikož nejsou vázáni na konkrétní finanční instituce (OVB Allfinanz, a.s. ČR, 2022).

Firma tedy spadá do odvětví finančních a poradenských služeb. Respondentem této firmy je Respondent X.

7.5 Strukturovaný rozhovor

Z důvodu malého množství firem nebylo možné využít původně plánované dotazníkové šetření. K tomu, aby mohla být praktická část vytvořena, jsem se rozhodla pro metodu *strukturovaného rozhovoru*. Respondenti, kteří zde vystupují využívají myšlenkové mapy. Firmy, v kterých pracují slouží k přiblížení daného oboru. Neznašená to však, že firmy jako takové myšlenkové mapy používají uceleně.

7.5.1 Definice a struktura rozhovoru

„Rozhovor (též interview nebo dotazování) je druhem exploračních metod, při nichž se navozuje přímý komunikační styk se zkoumanými subjekty, které jsou otázkami nebo jinými stimuly podněcovány ke sdělování požadovaných verbálních informací. Je cíleně orientován a připraven“ (Informační systém Masarykovy univerzity, 2008).

Pro tuto práci byl vybrán strukturovaný rozhovor, který obsahuje otevřené otázky. Před samotným rozhovorem byla vytvořena pilotáž, tedy byly připraveny konkrétní otázky (formulace, sled otázek). Otázky poté byly předem odeslány respondentům, kteří se na ně mohli předem připravit. U dvou rozhovorů byly odpovědi zaznamenávány v reálném čase vlastní rukou. U zbylého rozhovoru byl vytvořen záznam. Díky této metodě bylo možné dovysvětlit případných dotazů nebo položení doplňujících otázek.

Pro strukturovaný rozhovor bylo vytvořeno 14 otázek, které se zaměřují na zástupce z jednotlivých firem, kteří využívají ve své práci myšlenkové mapy. Otázky se týkají

tvorby samostatných map, zda dotazovaní dodržují pravidla a zásady, které stanovil Tony Buzan, nebo si mapy přizpůsobili svým potřebám. Dále jsou kladeny otázky, v jaké oblasti či činnosti vlastní práce mapy využívají nebo jaké v této metodě vidí výhody či nevýhody.

Součástí dotazníku byly tři obrázky, které se v teoretické části objevují. Konkrétně obrázky 5 (Myšlenková mapa na téma tvorby myšlenkových map), 6 (Ideas map) a 7 (Pojmová mapa).

7.6 Vlastní dotazník

Otázka č. 1 *Jak jste se o metodě myšlenkových map (MM) dozvěděl(a)?*

1. Pan Kryštof: V průběhu profesní kariéry jsem se setkal s přístupem Tonyho Buzana. V obecné rovině mě MM zaujaly, ale musel uplynout ještě nějaký čas, abych MM aktivně začal využívat.
2. Pan Steiner: V podstatě již na univerzitě, kde je můj vedoucí bakalářské práce využíval k projektovému řízení (k vedení studentů). Ten mě dále navedl na další materiály a já se k této metodě prokousával víc a víc. Aktivně jsem je začal využívat při stáži v GCE, kde je pan ředitel aktivně využívá a na určité podklady je vyžadoval také ode mě.
3. Respondent X: O metodě myšlenkových map jsem věděla ze střední školy, kde jsme je v předmětu Základy společenských věd zkoušeli. Aktivně jsem je začala používat až od chvíle, kdy jsem nastoupila do práce, kde se využívají.

Komentář: Dva ze tří respondentů se s metodou MM setkali již při studiu. Všichni tři však tuto metodu začali aktivně využívat až ve své profesi.

Otázka č. 2 *Běžně lidé využívají lineární způsob zapisování poznámek, plánování a podobně. Z jakého důvodu jste se rozhodl(a) přejít na tento nelineární způsob?*

1. Pan Kryštof: Důvodem bylo vůbec první vlastní použití MM v praxi. V ten moment jsem si uvědomil, že pracovat s informacemi, daty, textem, multimédií... lze jinak, jednodušeji.
2. Pan Steiner: Přijde mi to přehlednější. V práci máme rozdělaných spousty projektů zároveň, které jsou diametrálně odlišné. Takže si nedokážu představit mít tyto informace zapsané ve Wordu či Excelu. MM se dají doplnit dalšími

organizačními nástroji (priorita, den..). Neumím si představit, co jiného bych používal.

3. Respondent X: V práci se MM aktivně využívaly, tak jsem začala také, protože jsem zjistila jejich využití a výhody.

Komentář: Můžeme říct, že se respondenti shodují, že od chvíle, kdy myšlenkovou mapu sami využili, přešli (dříve či později) na nelineární způsob zapisování. Respondent č. 2 také zdůrazňuje jako důvod právě přehlednost.

Otázka č. 3 *Využívá tuto metodu celá firma nebo pouze jednotlivci?*

1. Pan Kryštof: Bohužel jen jednotlivci anebo určité segmenty firmy. Plošné využívání MM ve firemní praxi z velké části souvisí s firemní kulturou, digitalizací, digitálními lídry a jejich digitálním mindsetem a v neposlední řadě, jakým způsobem tyto vizual/design thinking přístupy/nástroje komunikujeme, implementujeme. Nic se nesmí tlačit, ale zároveň nebýt rigidní v inovacích.
2. Pan Steiner: Mapy používá celá firma. Všichni jsme do této metody byli vtaženi. V podstatě je to po nás vyžadováno. (Pozn. Firma je tvořena čtyřmi členy.)
3. Respondent X: MM používá vesměs celá firma, ale jednotlivě. Výjimkou jsou společné porady, kde je často vytváříme společně.

Komentář: Dva respondenti uvedli, že se MM vytvářejí v celé firmě. Je nutné podotknout, že firma respondenta 2 má čtyři členy, kdežto firmy, ve které pracuje Respondent X, má pod sebou stovky podnikatelů. Respondent 1 uvádí, že MM využívají pouze jednotlivci. Záleží na firemní kultuře, ale postupným způsobem se snaží o zavádění i mezi další zaměstnance.

Otázka č. 4 *Účastnil(a) jste se či byla možnost se účastnit se školení na tvorbu myšlenkových map?*

1. Pan Kryštof: Možnost určitě byla, ale z pozice účastníka jsem se takovéto vzdělávací aktivity nezúčastnil. V profesní kariéře designovali (organizovali) vzdělávací akci se zaměřením na MM.
2. Pan Steiner: Příležitost určitě byla. Na ČVUT možnosti byly a jsou. Těchto workshopů jsem se však nikdy nezúčastnil. Učil jsem se spíše praxí.
3. Respondent X: Možnost byla, ale nikdy jsem se takového školení neúčastnila.

Komentář: Dle respondentů takové možnosti jsou, minimálně je ve svém okolí zaznamenali. Nikdo z nich však této možnosti nevyužil

Otázka č. 5 *Přečetl(a) jste si někdy nějakou knihu, článek, poslechl(a) podcast a podobně o tom, jak myšlenkové mapy správně tvořit?*

1. Pan Kryštof: Publikace na téma MM jsem nečetl. Šlo o online články, periodika, různá videa, podcasty...
2. Pan Steiner: Nic ze zmíněného jsem nevyužil. Pokud potřebuji, najdu si na internetu template, kterým se inspiroji, ale většinou stejně použiji vlastní.
3. Respondent X: Nikdy jsem nic takového nevyužila.

Komentář: Dva z respondentů nikdy nevyužili literatury či další možnosti o tvorbě map. Učili se je tvořit sami nebo s pomocí kolegů. Respondent 1 nevyužívá knihy, ale jiné dostupné zdroje k následnému vzdělávání o MM.

Otázka č. 6 *Myšlenková mapa by měla dle Tonyho Buzana (autor myšlenkových map) obsahovat několik podstatných prvků).*

a) **Centrální obrázek** (slovo), tedy téma mapy. Co jsou nejčastější témata, na která mapy tvoříte? Doplnujete téma obrázkem? Pokud ano, je tomu tak vždy? Pokud ne, z jakého důvodu obrázek nepřidáváte?

1. Pan Kryštof: MP tvořím v rámci HR (personální) praxe. Zejména pro oblasti vzdělávání, onboardingu (adaptace), recruitmentu (náboru). MP mají své uplatnění i pro koncepční, řekněme projektové záležitosti, např. designování strategie, firemní/vzdělávací kultury, různých podprojektů atd. Srdce MP (slovo ~ téma) často doplňuji obrázkem pro lepší vizuální dokreslení. Obrázky nepoužívám tam, kde je vyžadován určitý minimalismus, MP není toliko komplexní.
2. Pan Steiner: Centrální prvek je vždy, někdy používám i subcentrální prvek, který je umístěn mimo mapu jako takovou. Centrální prvek je pro mě slovo, obrázek nepoužívám (velmi výjimečně). Většina témat se týká organizace práce, kterou používám denně.
3. Respondent X: Nejčastější téma je asi příprava kontaktů. Nedoplňuji je obrázky, protože mi obrázek nepřijde potřebný.

Komentář: U respondentů se liší témata, na která MM tvoří. Je to z důvodu odlišného zaměstnání. Respondent 1 doplňuje centrální prvek obrázky. U zbylých dvou tomu tak není.

b) **Větvě** vycházejí z centrálního obrázku a se vzdalováním se od centrálního obrázku by se měly zužovat. Využíváte větve v organickém tvaru či jsou lineární? Řídíte se pravidlem jedna větev = jedno slovo?

1. Pan Kryštof: Tato „pravidla“ jsou určitou doporučenou teorií, ale neměly by být dogmatizovány. Samotná povaha MP je svobodná. Tedy alespoň tak já na MP pohlížím. Proto větvím tak, jak dané téma vyžaduje a jaké souvislosti je potřeba vizualizovat.
2. Pan Steiner: Pravidlem jedna větev, jedno slovo se určitě neřídím. Používám většinou krátký popis aktivit. Zužování větví využívám, respektive mnou používaný software je takto nastaven. Větvě jsou v organickém tvaru. Při zobrazení časových posloupností využívám rovné větve.
3. Respondent X: Využívám větve v organickém tvaru. Také se řídím pravidlem jedna větev, jedno slovo či slovní spojení.

Komentář: Respondent 3 v tomto bodě dodržuje zásadu Tonyho Buzana. Zbylí dva respondenti používají větvení dle jejich potřeb.

c) **Barvy** – využívají se především pro přehlednost, rozdělení jednotlivých hlavních myšlenek, k snazšímu zapamatování si. Využíváte barvy? Držíte se pravidla jedna větev = 1 barva? Pomáhají Vám mapy k lepšímu zapamatování si a přehlednosti?

1. Pan Kryštof: Barvy jsou alfou omegou MP. Využívám je hojně a spíše než pravidlo (jedna větev=jedna barva), zvažuji sytost používaných barev.
2. Pan Steiner: Barvy využívám minimálně. Pokud je použiji, je to z důvodu zvýraznění. Barevné jsou spíše symboly, které určují prioritizaci.
3. Respondent X: Barvy využívám, ale neřídím se pravidlem jedna větev, jedna barva. Barvy mi slouží k větší přehlednosti a efektivnosti práce.

Komentář: Respondenti 1 a 3 používají barvy vždy. Považují je za důležité k přehlednosti. Respondent 2 je využívá výjimečně k určení priorit.

d) **Písmo** – Rozlišujete na jednotlivých větvích velikost a styl písma?

1. Pan Kryštof: Rozlišuji. Opět to přispívá k určité přehlednosti a vývoji daného tématu.

2. Pan Steiner: Styl a velikost písma pro mě nejsou důležité.
3. Respondent X: Pouze hlavní téma píšu jiným a větším písmem. Pak již vše stejně.

Komentář: Respondent 1 tuto techniku využívá. Respondenti 2 a 3 ji nepovažují za důležitou.

e) **Hloubka map** – *Do jaké hloubky jsou Vaše mapy rozděleny (viz obr. 5 – Příprava – hloubka 4)?*

1. Pan Kryštof: Vše záleží na tématu, případně povaze zadání. Netřeba se limitovat, ale zároveň mít na paměti určitou analogičnost a přehlednost.
2. Pan Steiner: Záleží na případě. Maximálně je to 6. až 7. patro. V tomto případě už se dostanu tam, kam potřebuji.
3. Respondent X: Hloubka se většinou pohybuje kolem 4 až 5.

Komentář: Všichni se shodují, že záleží na daném tématu a jeho potřeby větvení. Maximální číslo hloubky se však odlišuje.

f) **Symboly, kódy** – *V MM se hojně využívají symboly (křížky, fajfky, kolečka, jiná značení). Používáte značky, symboly či jiná znamení ve vašich mapách? Jakým způsobem tato značení využíváte?*

1. Pan Kryštof: Hojně tyto speciální znaky/symboly využívám. Především smajlíky. Jde o další ingredienci MM, která podporuje představivost a doprovází určité téma.
2. Pan Steiner: Software, který používám, má symboly a kódy dobře uzpůsobené. Každého člověka si značím panáčkem s určitou barvou. Symboly používám hojně. Křížky, vlaječky, fajfky. Symboly také určují prioritizaci, naplněnost jednotlivých úkolů.
3. Respondent X: Využívám především fajfky či křížky, které značí splnění či nesplnění aktivity.

Komentář: Všichni tři používají ve svých MM symboly či kódy. Každý však k jiné formě značení.

g) **Propojení větví nebo více map dohromady** – *Větve také slouží k propojení jednotlivých myšlenek či více map dohromady. Používáte toto propojení? Pokud ano, v jakých případech?*

1. Pan Kryštof: Zřídka kdy. V HR praxi toto propojení používám v komplexnějším pojetí MM. Např. OrgPad má toto propojení skvěle vyřešené. Do buňky nahrajete odkaz na související MM, která se v buňce ihned zobrazí.
2. Pan Steiner: Mapy na sebe někdy odkazují, ale v mapě jako takové to nevyznačují a proklik k jiné nemám.
3. Respondent X: Tuto metodu nepoužívám.

Komentář: Zde se odpovědi liší. Respondent 3 tuto metodu nevyužívá. Respondent 2 ano, ale v MM jako takové to značené není. Respondent 1 má v MM přímo proklik na související mapu.

h) Další obrázky – Doplnujete MP dalšími obrázky?

1. Pan Kryštof: Hojně. Subjektivně, čím více doprovodné vizualizace, tím lépe.
2. Pan Steiner: Obrázky nevyužívám.
3. Respondent X: Nedoplňuji.

Komentář: Respondent 1 uvádí, že další obrázky pomáhají vizualizaci. Respondenti 2 a 3 této metody nevyužívají.

Otázka č. 7 *Zindividualizoval(a) jste si mapu ke svému obrazu a Vám příjemnějšímu použití? Co jste z prvků vyřadil(a) nebo naopak přidal(a)?*

1. Pan Kryštof: V drtivé většině si vytvářím vlastní MM na čistém plátně. Sporadicky využiji již vytvořenou MM jako šablonu a tu upravuji dle tématu a souvisejících potřeb.
2. Pan Steiner: Mapy jsem si zindividualizoval poměrně dost. „Pravidly“ se příliš neřídím. Vše záleží na daném tématu. Do map jsem si přidal poznámky.
3. Respondent X: Ano zindividualizovala. Co se týče prvků, využívám pouze jednu barvu a neřeším styl písma.

Komentář: Všichni tři si tvorbu map, stejně tak jako její prvky zindividualizovali ke svému užití, které je pro ně nejpříjemnější.

Otázka č. 8 *Sdílette mapy i s Vašimi kolegy, nebo je používáte v práci pouze k osobnímu využití?*

1. Pan Kryštof: Některé MP sdílím s kolegy nebo pro širší okruh lidí. Tyto MM mají informační hodnotu či vyzývají k určité spolupráci. Většina MM je však pro osobní, pracovní využití, do kterých vstupují pouze já.

2. Pan Steiner: Některé mapy jsou sdílené mezi kolegy. Některé jsou pouze pro mě.
3. Respondent X: Ano, sdílím je i mezi kolegy pro inspiraci, nebo se jimi sama inspiroji od jiné osoby.

Komentář: Zde se respondenti znovu shodují. Některé mapy jsou pouze pro ně, některé sdílí z důvodu informací či inspirace.

Otázka č. 9 *Využíváte elektronické nebo ručně psané MM? Využíváte pouze jednu z těchto metod nebo metody střídáte? Jaké jsou výhody či nevýhody Vámi užívané metody/metod? Pokud využíváte elektronickou metodu, jaký software?*

1. Pan Kryštof: Přiznám se, nikdy jsem off-line MM nevyužil. Ke tvorbě MM z drtivé většiny používám nástroj OrgPad, kterého jsem i ambasadorem pro HR a firemní praxi. K OrgPadu jsem se dopracoval přes Mural, Miro. Tyto nabízejí rozšiřující nástroje a možnosti, ale OrgPad si mě získal jeho jednoduchostí svobodou a zároveň mě nutí přemýšlet nad použitím dalších nástrojů, které lze s OrgPadem zkombinovat.
2. Pan Steiner: Využívám čistě elektronické mapy. Mapy pro některé meetingy vytiskneme a určité body přepisujeme ručně. Ručně dělanou mapu jsem zkoušel, ale silně mi to nevyhovovalo. Není při tom taková volnost, jako při elektronických mapách. Mapy jsou velmi živým dokumentem a ručně psaná mapa má v tomto ohledu silnou nevýhodu. Nevýhodou map může být určitá frustrace z použití mapy, jelikož ji používáte neefektivně. Software je geniální. Pro někoho to může být mdlé a nepřehledné, ale mně to vyhovuje. Pro tvorbu map využívám software iMind8, který má placenou i neplacenou verzi. Sám mám placenou, ale studentům, které vedu při bakalářské a diplomové práci doporučuji neplacenou.
3. Respondent X: Používám ručně tvořené mapy. Výjimečně ale v papírové formě, vše si zapisuji do tabletu, ale nepoužívám proto žádnou speciální aplikaci. Je to pro mě pohodlnější, protože mohu více škrtnat, přepisovat a přepisovat.

Komentář: Respondenti 1 a 2 využívají myšlenkové mapy v elektronické podobě. To, jak graficky vypadají, se řeší vybraným softwarem, se kterým pracují. Značnou výhodu vidí v možnosti rychlé úpravy a změny mapy. Považují elektronické mapy za více živé. Díky softwaru mohou do map přidat další nástroje a možnosti, které by u ručně dělaných map hledali těžko. Respondent 3 tvoří mapy ručně, i když pomocí tabletu. Je to pro něj pohodlnější varianta.

Otázka č. 10 *Existují i jiné druhy map, které svou vizuální stránkou připomínají myšlenkové mapy.*

a) **Mapa nápadů (Idea Map)** – *Barvy se téměř nevyužívají, nejsou použity jednoslovné popisy větví. Znáte tento typ map, využíváte/využíval(a) jste ho? Pokud ano, při jaké příležitosti/části Vaší práce?*

1. Pan Kryštof: Hodně mi to připomíná právě MP, zpracované v minimalistické rovině. Tento (IM) přístup používám právě k vizualizaci provozních myšlenek, základního design thinkingu, to-do listů, témat, které není potřeba nebo nechci doprovázet dalšími prvky vizualizace (multimédia).
2. Pan Steiner: Při zapojení do nových projektů vytváříme idea maps. Mapa má jinou podobu než běžné mapy, které tvořím(e). Tím, že mapy tvoříme dle sebe, a ne podle určitých pravidel, tyto typy od sebe nějak více neodlišujeme.
3. Respondent X: Tento typ neznám a tedy nevyužívám.

Komentář: Respondent 1 a 2 tyto mapy znají a na začátku své práce používají spíše Idea Map, jelikož není třeba si takovým způsobem hrát s grafickou stránkou jako u myšlenkové mapy. Je však nutné zmínit, že oba tvoří mapy dost dle své praxe, a ne stanovených pravidel. Proto se některá myšlenková mapa může více přibližovat k Idea Map.

b) **Pojmová mapa (Concept map)** – *Znáte tento typ map, využíváte/využíval(a) jste ho? Pokud ano, při jaké příležitosti, části Vaší práce?*

1. Pan Kryštof: Nevyužívám. Respektive využíval jsem v rámci zpracování organizační struktury/organigramu, ke kreslení schémat, diagramů (typicky MS Visio). Myslím, že i tyto záležitosti lze tvořit kreativnější formou. Ale opět, vše záleží na zadání a cíli.
2. Pan Steiner: Podobně jako u bodu a). Dalo by se říct, že tento typ map využíváme u různých řešerší.
3. Respondent X: Tento typ znám, ale nevyužívám.

Komentář: Respondent 3 tento typ nevyužívá. Respondent 1 využíval dříve, ale metodu vyměnil za jinou, kreativnější. U respondenta 2 platí to, že mapy tvoří dle pocitu a intuice. Nerozlišuje typy map jako takové.

Otázka č. 11 *V jakých částech/činnostech Vaší práce MM využíváte? Např.: plánování – dnů, týdnů, měsíců; komunikace, řízení projektů, zápisky, prezentace, vyjednávání, vedení týmu, inovace, strategie.*

1. Pan Kryštof: MM mapy nejčastěji využívám ke zpracování jakékoliv HR praxe. Design myšlenek, zadání, tvorba, a i určité řízení projektu (na to se však hodí jiné tooly). Zpracování doprovodných výstupů, ale i celých zadání. Prezentování informací, návrhů. Tvorba informačního a vzdělávacího obsahu. Občas to-do list. V MP si vedu i některé osobní věci.
2. Pan Steiner: Mapy využívám ve všech činnostech, ve kterých to je možné. U plánování dne mi přijdou mapy moc robustní, tady preferuji Google kalendář. Používám je u plánování týdne či měsíce, komunikace (příprava jednání), řízení projektů, zápisky, příprava prezentace ano, prezentaci jako takovou v týmu také ano, ale prezentaci ve formálnějším okolí jako takovou prezentuji v PowerPointu. Dále je využívám u vyjednávání, vedení týmu, strategie i inovace.
3. Respondent X: MM využívám při vedení týmu, plánování na nový měsíc, zápisky a strategii.

Komentář: Zde se odpovědi znovu odlišují. Je to ovlivněno strukturou práce dotazovaných. Respondent 1 používá myšlenkové mapy především pro HR praxi nebo pro zápisky, řízení projektů či prezentace a to-do listy. Respondent 2 využívá myšlenkové mapy téměř ve všech částech své práce (viz otázka). Respondent 3 mapy využívá při vedení týmu, tvorbě zápisků a plánování.

Otázka č. 12 *Zkoušel(a) jste někdy využívat MM i v jiných činnostech Vaší práce? Pokud ano, v jakých a z jakého důvodu je již nevyžíváte? Např.: plánování – dnů, týdnů, měsíců; komunikace, řízení projektů, zápisky, prezentace, vyjednávání, vedení týmu, inovace, strategie. Pokud ne, dokážete si MM v některých z těchto oblastí představit ve Vaší práci? Jakým způsobem by to mohlo být realizováno?*

1. Pan Kryštof: MM, především ty digitalizované, nabízejí neomezené využití. Např. OrgPad myšlenkové mapy se dá krásně využít v rámci instructional designu, konkrétně Action mappingu. Dokonce mám vytvořenou šablonu a přístupy AM jdou v tomto frameworku jednoduše vizualizovat. V MM jsem také např. kooperoval s tchánem, když jsme realizovali přestavbu. Zním si příběh, který

vypráví o tom, jak si někdo v digitálních MM vede zdravotní dokumentace, rentgeny apod. Při návštěvě (jiného) lékaře jen zašle odkaz.

2. Pan Steiner: Jediná věc je plánování dnů. Za mě je to zbytečné a těžkopádné. Do určité fáze lze MM využívat téměř na vše.
3. Respondent X: Nezkoušela. Nedokážu si moc představit, jak bych mapy využívala pro komunikaci či vyjednávání.

Komentář: Zde se odpovědi opět odlišují. Respondenti 1 a 2 tvrdí, že mapy se dají využít téměř pro cokoliv. Respondent 3 si to v některých činnostech své práce nedokáže představit.

Otázka č. 13 *Myšlenkové mapy nejsou v České republice tak častou metodou. Čím si myslíte, že je to způsobeno? Jakým způsobem mapy více propagovat?*

1. Pan Kryštof: Děkuji za tuto otázku, která je zcela zásadní. Vše souvisí s digitálními dovednostmi, potažmo s digitální gramotností. To jsou dneska čím dál tím více skloňované pojmy, v andragogické obci, na poli EU institucí, celosvětově. Znalost, ale především dovednost ovládat digitální nástroje je pro prospěch jednotlivce, ale i firmy zásadní. Využití digitálních nástrojů případně jejich kombinace dokáže usnadnit práci, a ušetřit mnoho času a vyprodukovat kreativnější a poutavější výstupy. MM v té digitální rovině jsou tohoto součástí. Pokud jde o papírové MM, zde vidím prostor k jejich využití (nejlépe v kombinaci s těmi digitálními) v útlém věku, na školách. Zakomponovat, ne-li vyžadovat, tyto přístupy do pedagogických přístupů (ono se to již děje). Velkým příkladem použití (digi) MM v pedagogické obci může být tvorba Barbory Jeřábkové anebo Václava Maněny V celosvětovém měřítku doporučuji Thuma Cheng Cheong. Tyto MM lídři výrazně a hmatatelně přispívají k získávání povědomí o MM.
2. Pan Steiner: Češi jako národ mají velkou setrvačnost. Neradi důvěřují novým nástrojům, které neznají. Ve světě od nás na západ jsou mapy více využívané. Lidé jsou agilnější, lépe nové metody přijmou. Je nutné MM více propagovat. Čím dříve tím lépe. S Wordem a Excelem se děti učí již na základní škole. Potenciál nových věcí nás tolik nechytne. Buďto děti naučit novým nástrojům hned v počátku s ostatními nástroji nebo nástroj představit pomocí reálného příkladu a využití. Po vlastní zkušenosti pak zjistí, že je to super nástroj, který věci zjednoduší, ale sám od sebe ho používat nezačne. Naše nastavení je takové,

že raději zůstaneme u známých a námi ozkoušených nástrojů. Hraje v tom roli mentalita, odpor k poznávání nového nástroje. Tuto bariéru neradi překonáváme.

3. Respondent X: Je třeba více poukázat na výhody myšlenkových map. Myslím si, že je nevyužíváme, protože na to nejsme zvyklí a nikdo nás k tomu nevede, ať už ve škole, či ve většině prací se nepodporuje kreativnost u zaměstnanců.

Komentář: Tyto odpovědi mě velice zaujaly a jsou nejrozsáhlejší. Z tohoto důvodu budou okomentovány později.

Otázka č. 14 Z jakého důvodu byste MM doporučil(a)?

1. Pan Kryštof: Jelikož MM používám z 99 % v rámci nástroje OrgPad, lze doporučení využívat MM shrnout takto, a jako určitý tip na konkrétní mind mapping tool: OrgPad je přelomový nástroj podporující kreativitu a svobodné myšlení. Jde o jakési extended solution našeho myšlenkového světa a inovativní framework pro práci s informacemi, daty a multimédií. OrgPad používám na denní bázi v rámci Human Resources praxe. Bez OrgPadu si nedokážu představit jakýkoliv projekt, a to ve všech fázích projektových aktivit. OrgPad nabízí hypervůrčí možnosti a je neoddiskutovatelným partákem nejen v rovině pracovní, nýbrž i osobní produktivity.
2. Pan Steiner: Protože jsou skvělé a všestranné. Jste schopna s nimi řešit úplně všechno. Především organizaci práce.
3. Respondent X: Především z důvodu utřídění myšlenek, zvýšení kreativity. Pro mě osobně je důležitá individualizace. Pokud MM využívám pro různé vytváření strategií, tak nás pak napadá více možností.

Komentář: Zde se respondenti shodují v tom, že mapy silně podporují *kreativitu* jejich práce. Rozvíjí myšlení a nápady, které z lineárních poznámek nemusíme vidět. Mapy slouží k organizaci práce i osobního života. Jsou všestranné.

7.7 Shrnutí

Po prvotním rozposlání e-mailu, kdy nebylo možné najít vhodné respondenty pro dotazník, bylo nutné přejít na formu strukturovaného rozhovoru. Jediné firmy, které s myšlenkovými mapami nějakým způsobem pracují se nacházejí v oblasti *informačních a komunikačních technologií*, bohužel nechtěly více v bakalářské práci vystupovat.

Tři firmy, se kterými byl rozhovor zhotoven se nacházejí v odlišných odvětvích. I když u GCE a Adastra se ve svých částech práce setkávají v informačních a komunikačních technologiích, u GCE je navíc také věda a výzkum. Jak můžeme vidět v odpovědích na otázky nebo na obrázcích 9-13, mapy a jejich tvorba je dle jednotlivců odlišná. Rozdíl je způsob, kterým jsou mapy tvořeny. Komentáře jsou vepsány u jednotlivých otázek. Lze tedy říct, že mapy se více používají v oblasti *informačních a komunikačních technologií*. Tento výrok podporuje fakt, že dvě ze tří dotazovaných firem se v této oblasti nacházejí. Další tři jsou také ze stejné oblasti, avšak již nevystupují v rozhovorech.

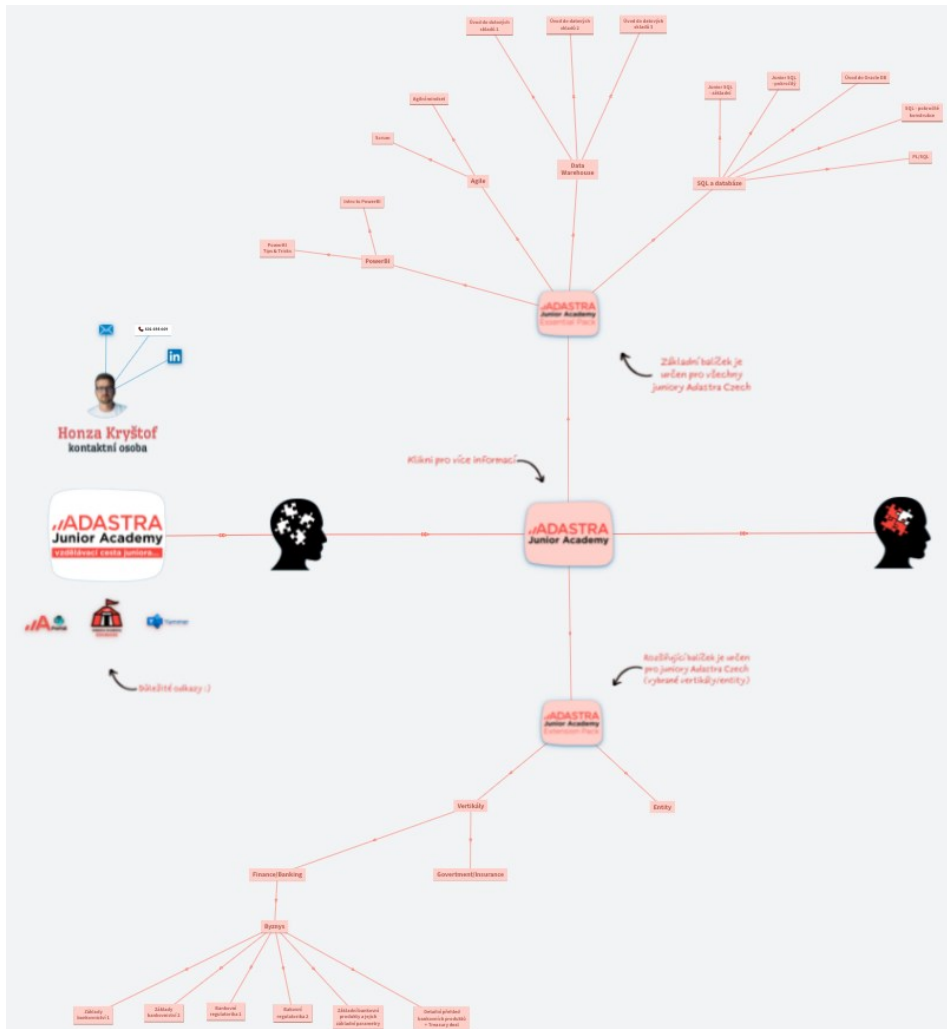
Jedinou otázkou, u které jsem vynechala komentář, byla tato: *Myšlenkové mapy nejsou v České republice tak častou metodou. Čím si myslíte, že je to způsobeno? Jakým způsobem mapa více propagovat?* Z mého výzkumu pomocí oslovení firem vychází, že většina firem v České republice myšlenkové mapy nezná a nevyužívá. Z rozhovorů však vyplývá, že je tato metoda velice prospěšná a jinou by její uživatelé už nechtěli. Proč se tedy myšlenkové mapy v České republice nevyužívají? Odpovědi tří dotazovaných se shodovaly. Problémem je určitá digitální gramotnost, která je v České republice upozaděna. Stejně tak, jako se děti učí na základní škole používat Word či Excel, by měly být rozvíjeny i další možnosti. Myšlenkové mapy jsou další metodou, jak se mohou děti, a tedy i dospělí, naučit pracovat se svými poznámkami. Svou roli zde hraje také mentalita našeho národa. I když metoda není nová, protože pochází již z 60. let 20. století, v České republice ji příliš nenajdeme. Dle respondentů je to z důvodu, že neradi přijímáme nové metody a nástroje, raději se upínáme k věcem, co známe. Dělá nám problém překonat v hlavě bariéru, která nás od nových věcí odrazuje. Víme, že myšlenkové mapy rozvíjejí kreativitu, kterou se některé firmy dle respondentů, snaží u svých zaměstnanců potlačovat.

7.8 Příklady jednotlivých map

Pro bližší představu mi byly poskytnuty některé myšlenkové mapy, které byly vytvořeny samotnými respondenty. Autoři poskytli mapy, které mohou být zveřejněny a zároveň tím nedojde k uvolnění informací, které by neměly být veřejné. V některých mapách jsou přeškrtnuta příjmení z důvodu GDPR. Na příkladech map můžeme vidět, na jaká témata jsou mapy tvořeny a jaké prvky jsou při tvorbě využívány či potlačeny. Je zde vidět individualizace jednotlivých respondentů.

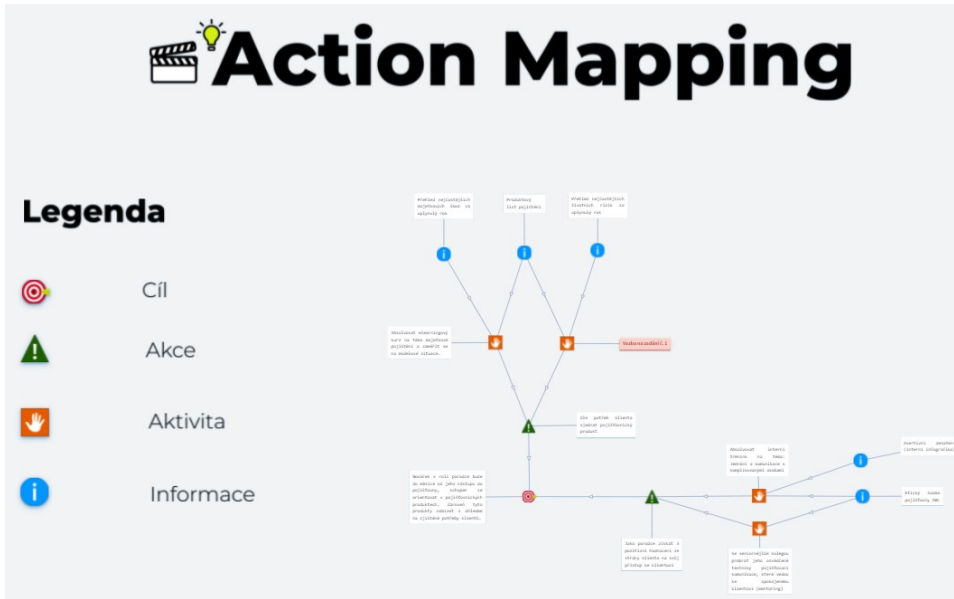
Pan Kryštof

Obr. 9: Doprovodná vizualizace firemního vzdělávacího projektu Adastra Junior Academy

Zdroj: Osobní archiv p. Kryštofa (2022)

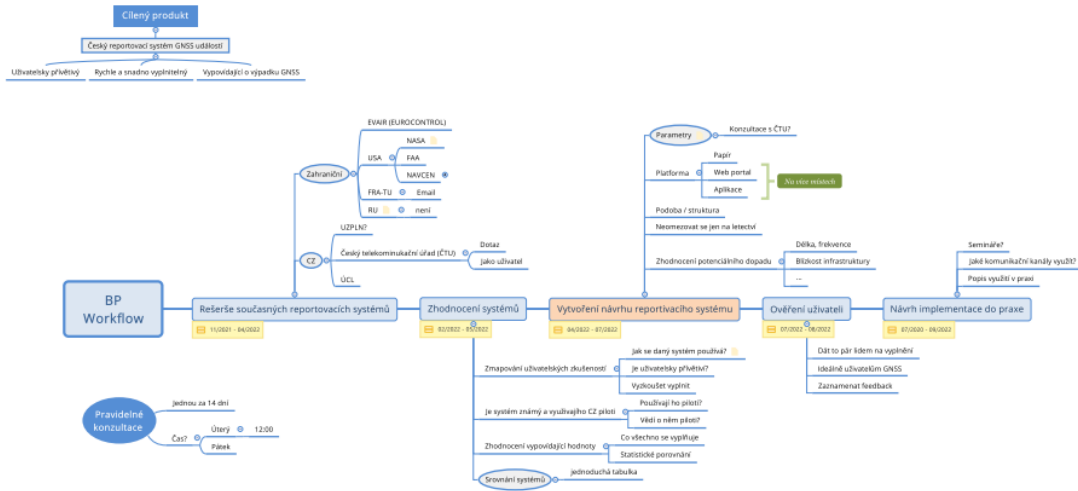
Obr. 10: Action Mapping

Zdroj: Osobní archiv p. Kryštofa (2022)

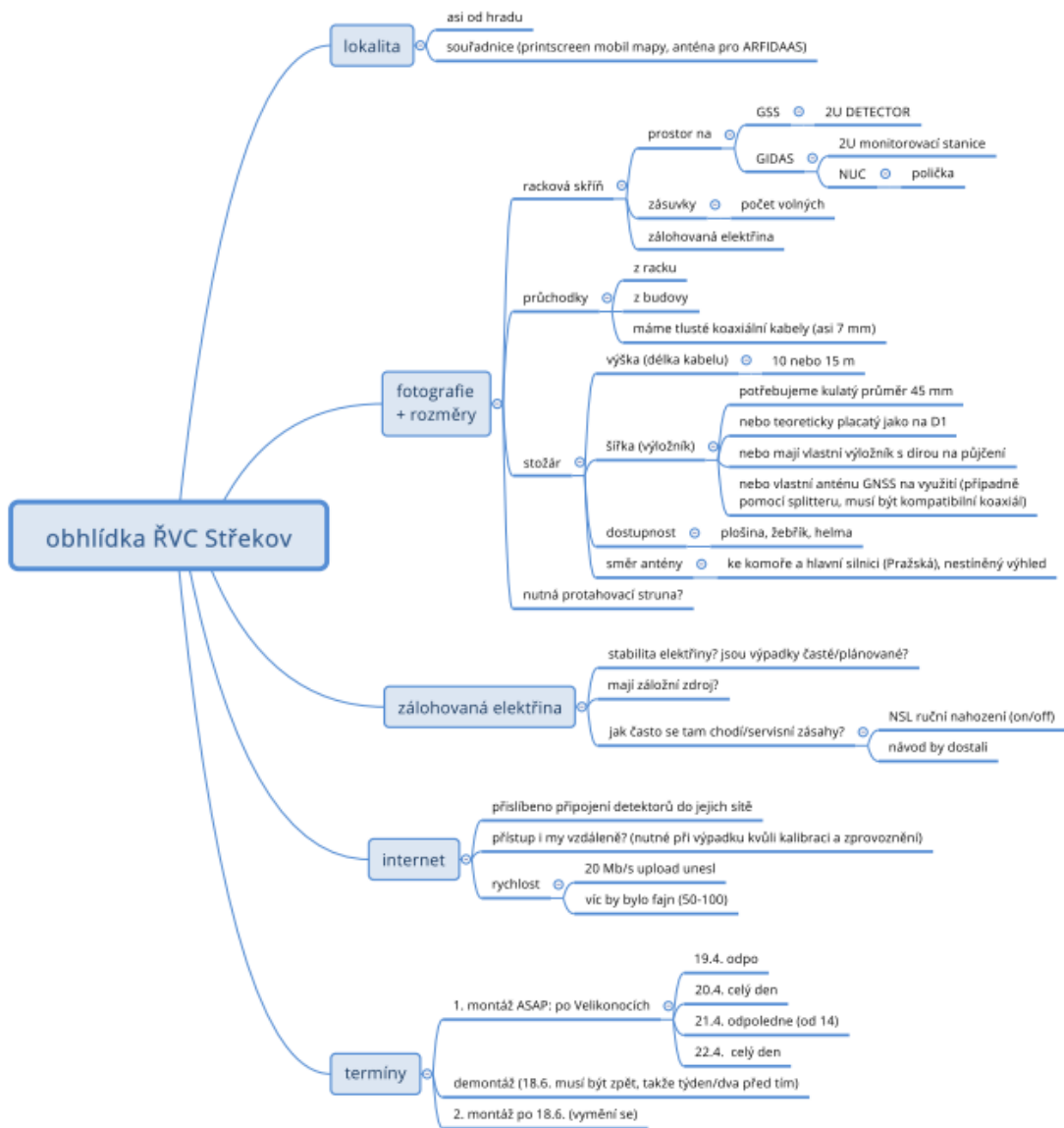
Pan Steiner

Obr. 11: BP Workflow

Zdroj: Osobní archiv p. Steinera (2022)

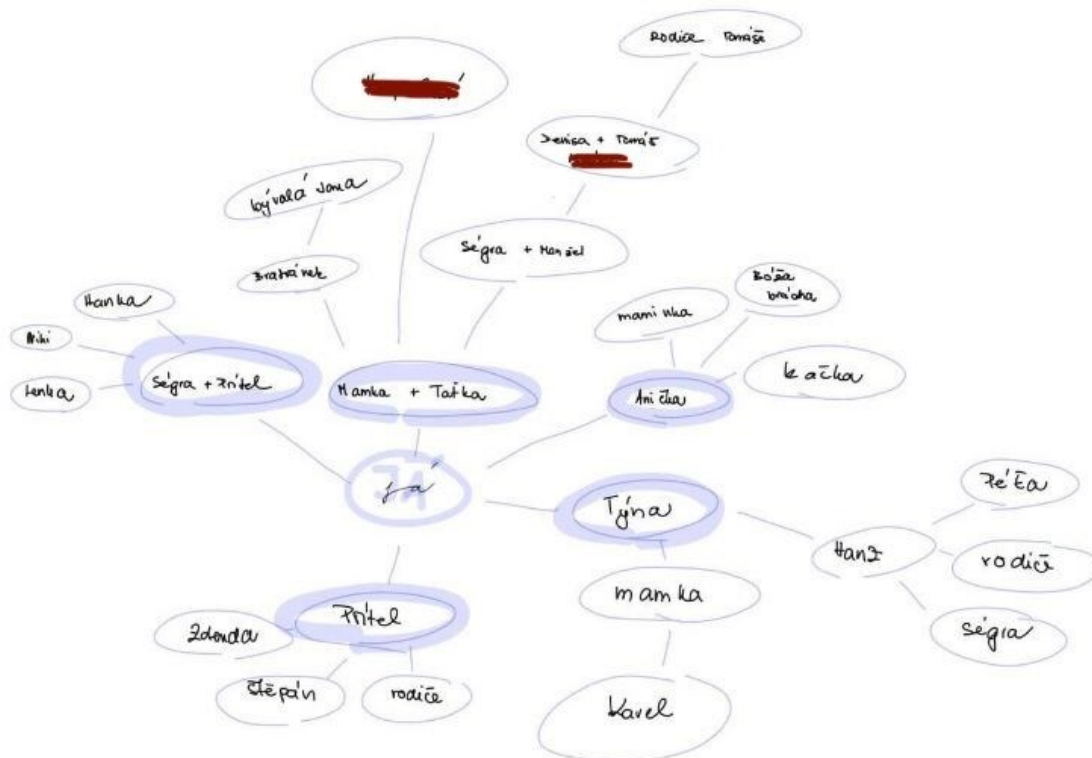
Obr. 12 Obhlídka ŘVC Střekov

Zdroj: Osobní archiv p. Steinera (2022)

Respondent X

Obr. 13 Myšlenková mapa klientů

Zdroj: Osobní archiv Respondenta X (2022)

7.9 Porovnání poskytnutých map

Určité rozdíly jsou okomentovány již v odpovědích u jednotlivých otázek z rozhovoru. Díky poskytnutým screenshotům map můžeme tyto rozdíly také vidět. Největším rozdílem mezi respondenty je ten, že dva z nich používají elektronické mapy. Díky odlišným softwarům však mají rozdílný vzhled. I když Buzan zdůrazňuje důležitost barev nebo jednoslovných pojmů, můžeme vidět, že ani jeden z respondentů se těmito pravidly neřídí. Každý z respondentů vytvořil desítky, možná i stovky map, které jsou odlišné dle daného tématu. Proto poskytnuté mapy slouží pouze jako určitý náhled a přiblížení, avšak není možné je brát jako pevnou strukturu.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zjistit, v jakých oblastech se využívají myšlenkové mapy v podnikatelské praxi. Mezi další cíle bylo zařazeno, jak se tvorba map v jednotlivých firmách od sebe odlišuje nebo jakým způsobem by bylo mapy možné více propagovat. Dále také v jakých činnostech práce se mapy nejvíce využívají.

Ze šetření bylo zjištěno, že myšlenkové mapy nejsou příliš častou metodou, která by byla v České republice využívána. Důvodem je především nedostatečná digitální gramotnost, která je v Českém školství upozadována. Pokud se s těmito nástroji neseznámíme již ve školním věku, hůře se s nimi seznamujeme v dospělosti. Určitou roli dle respondentů hraje také mentalita obyvatel České republiky, kteří se pomaleji a neradi učí nové věci a hůře se přenášejí přes počáteční neúspěch. Na západě jsou lidé agilnější a k těmto nástrojům přístupnější. Je tedy nutné tuto metodu propagovat již od školního věku.

Ze šetření také vyplývá, že metoda myšlenkových map se vyskytuje především v oblasti informačních a komunikačních technologií. Podtrhuje to fakt, že se dvě ze tří firem, které se účastnily rozhovoru, nacházejí v této oblasti. Další tři firmy z této oblasti se mapy snaží do své firmy implementovat. Rozhovoru se však neúčastnily. K hodnocení dalších oblastí ekonomiky nebyl zjištěn dostatek informací.

V práci také bylo potvrzeno, že tvorba map je individualizovaná dle jedince. Rozdíl však neurčují firmy jako takové, ale odlišnost osobností jedinců. Tvorba map se čím dál tím více odlišuje od zásad, které Tony Buzan stanovil. Mapy si každý upravuje dle svých potřeb. Závisí také na vybraném softwaru.

S propagací map souvisí již odstavec dva, který se opírá o nedostatečnou informovanost již od dětství. Respondenti se s mapami setkali již ve školním věku a považují to za určitou výhodu.

Způsoby tvoření map v jednotlivých firmách se odlišují. Témata jsou rozdílná dle zaměření a pozice ve firmě. Myšlenkové mapy lze považovat za velice kreativní metodu, bez které si lidé, kteří ji již použili neumí představit svoji práci. Myšlenkové mapy se dají využít také v určitých sférách svého osobního života.

Tato metoda rozvíjí kreativitu, pomáhá při zapisování poznámek či plánování. Je využitelná ve všech aspektech práce, jen je nutné si k této metodě najít vlastní cestu a naučit se ji správně používat.

Seznam použitých zdrojů

- Adastra. (2022). *Adastra Digital*. Dostupné 15.4.2022 z <https://adastra.digital/cs/>
- Baierová, M. (2018). *7 pravidel pravého MYŠLENKOVÉHO mapování*. Dostupné 14.3.2022 z <https://www.martinabaierova.cz/mb/2018/06/08/7-pravidel-myslenkoveho-mapovani/>
- Bajer, L. (n.d.). *Není mapa jako MAPA: Pohled na různé typy „map“ v guláši české terminologie*. Dostupné 15.3.2022 z https://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/aj/img/majz4/majz4-neni_mapa_jako_mapa.pps
- Bendl, S., & Voňková, H. (2010). Využití pojmových map ve výuce pedagogiky. *Pedagogická orientace*, 20(1), 16-38. https://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/aj/img/majz4/majz4-neni_mapa_jako_mapa.pps
- Buzan, T. (2018). *Mind Map Mastery: The Complete Guide to Learning and Using the Most Powerful Thinking Tool in the Universe*. Watkins Media Ltd. Dostupné 15.3.2022 z <https://www.pdfdrive.com/mind-map-mastery-the-complete-guide-to-learning-and-using-the-most-powerful-thinking-tool-in-the-universe-e196825112.html>
- Buzan, T., & Buzan, B. (2012). *Myšlenkové mapy - Probud'te svou kreativitu, zlepšete svou paměť, změňte svůj život*. BizzBooks.
- Buzan, T., & Griffiths, C. (2013). *Myšlenkové mapy v byznysu - Revoluce ve vaší práci a podnikání*. BizBooks.
- Černý, M., & Chytková, D. (2014). *Myšlenkové mapy pro studenty - Učte se a nastartujte svou kariéru*. BizBooks.
- Dacey, S. J., & Lennon, H. K. (2000). *Kreativita*. Grada Publishing.
- Dolejš, J. (2016). *Myšlenkové mapy: Nemyslete jen napůl, využívejte celý svůj mozek*. Moderní Chlap. Dostupné 17.3.2022 z <https://www.modernichlap.cz/myslenkove-mapy/>
- GNSS Centre of Excellence (2022). Dostupné 15.4.2022 z <http://gnss-centre.cz/o-nas/>
- Infoz.cz (n.d.). *Slovník cizích slov*. Dostupné 15.2.2022 z <https://www.infoz.cz/>
- Kilián, K. (2021). *9 aplikací pro vytváření myšlenkových map: uspořádejte své nápady a projekty*. Živě.cz. Dostupné 18.3.2022 z <https://www.zive.cz/clanky/9-aplikaci-pro-vytvoreni-myslenkovych-map-usporadejte-sve-napady-a-projekty/sc-3-a-208319/default.aspx#part=3>

- Kramářová, I. (2020). *Vědci natočili přenos nervového signálu. Podívejte se, jak spolu neurony v mozku komunikují.* CzechSight. Dostupné 15.3.2022 z <https://www.czechsight.cz/vedci-natocili-prenos-nervoveho-signalu-podivejte-se-jak-spolu-neurony-v-mozku-komunikuji/>
- Kreativní práce s informacemi: Asociace jako zdroj kreativity (2017). Dostupné 17.3.2022 z https://is.muni.cz/el/1421/jaro2017/KPI22/um/03_asociace.pdf
- Mentální mapy (n.d.). Dostupné 2.4.2022 z <https://is.muni.cz/th/nxt1n/1.Kapitola.pdf>
- Metoda pozorování (2008). Dostupné 17.3.2022 z https://is.muni.cz/el/fsp/s/podzim2008/d015/PDS_metody.pdf
- Millerová, K. (2015). *Myšlenkové mapy pro lepší výsledky v podnikání.* ChciPracovat.info. Dostupné 17.3.2022 z <https://chcipracovat.info/myslenkove-mapy-lepsi-vysledky-v-podnikani-2/>
- Müller, H. (2013). *Myšlenkové mapy - Jak zlepšit své myšlení, paměť, koncentraci a kreativitu.* Grada Publishing.
- O'Connor, R. (2011). The use of mind maps as an assessment tool. *International Conference on Engaging Pedagogy 2011* (s. 1-14). Institute of Technology Tallaght. <http://icep.ie/wp-content/uploads/2012/01/OConnor.pdf>
- OVB Allfinanz, a.s. ČR (2022). *OVB.* Dostupné 15.4.2022 z <https://www.ovb.cz/>
- Petrová, A. (1999). *Tvořivost v teorii a praxi.* Nakladatelství VODNÁŘ.
- Pilný, I. (2013). *Máte na víc! Probud'te svůj mozek.* BizBooks.
- Pilný, I. (2014). *Máte na víc! Trénujte svůj mozek.* BizBooks.
- Pojmové mapy v ČR (2020). Dostupné 17.3.2022 z <https://pojmovemapy.cz/index.php/2020/05/08/pojmove-mapy-v-cr/>
- Tomanová, A. (2020). *4 nejlepší aplikace pro tvorbu myšlenkových map.* Jablíčkář.cz. Dostupné 15.3.2022 z <https://jablickar.cz/4-nejlepsi-aplikace-pro-tvorbu-myslenkovych-map/>
- Ústav pro jazyk český (2011). *Slovník spisovného jazyka českého.* Dostupné 12.3.2022 z <https://ssjc.ujc.cas.cz/>

Ústav pro jazyk český (2021). *Internetová jazyková příručka*. Dostupné 12.3.2022 z <https://prirucka.ujc.cas.cz/>

Visual Paradigm (n.d.). *Sample Threat Model*. Dostupné 16.3.2022 z <https://online.visual-paradigm.com/diagrams/templates/threat-model-diagram/sample-threat-model/>

Žák, P. (2017). *Kreativita a její rozvoj*. Motiv Press.

Seznam tabulek

Tab. 1: Lineární zápis versus myšlenkové mapy	21
Tab. 2: Oslovené firmy	34
Tab. 3: Rozdělení odpovědí	34

Seznam obrázků

Obr. 1: Neuron	9
Obr. 2: Sériové asociace na téma „nůž“	12
Obr. 3: Centrovaná asociace na téma „nůž“	12
Obr. 4: Myšlenková mapa.....	14
Obr. 5: Myšlenková mapa na téma tvorby myšlenkové mapy	18
Obr. 6: Ideas map.....	22
Obr. 7: Pojmová mapa	23
Obr. 8: Elektronická myšlenková mapa.....	24
Obr. 9: Doprovodná vizualizace firemního vzdělávacího projektu Adastra Junior Academy	49
Obr. 10: Action Mapping.....	50
Obr. 11: BP Workflow.....	50
Obr. 12 Obhlídka ŘVC Střekov.....	51
Obr. 13 Myšlenková mapa klientů.....	52

Abstrakt

Vozková, N. (2022). *Využití myšlenkových map v podnikatelské praxi*. [Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: myšlenkové mapy, myšlenka, Tony Buzan, paměť, paprskovité myšlení, inovativní metoda

Tato bakalářská práce představuje myšlenkové mapy jako inovativní metodu, kterou lze třeba využít v podnicích při téměř neomezeném množství činností a aktivit. Práce definuje základní terminologii, která je spojena s tématem této práce. Dále je zde objasněno, jakým způsobem metoda myšlenkových map funguje a jak je možné tyto mapy tvořit. Jsou zde vytyčeny rozdíly mezi ručně psanými a elektronickými mapami. Zmíněné jsou zde také další formy mentálních map. V druhé části je pomocí strukturovaného rozhovoru popsáno, jak zkoumané firmy využívají tuto metodu. Práce je doplněna mapami, které jsou reálně tvořeny v praxi. Cílem této práce je tedy zjistit určité porovnání či rozdílnosti, které se mezi jednotlivými firmami, respektive zaměstnanci z jednotlivých firem, objevují. Práce slouží jako přiblížení dané problematiky myšlenkových map, které v České republice nejsou příliš známou metodou.

Abstract

Vozková, N. (2022). *Use of Mind Maps in the Business Practice* [Bachelor Thesis, University of West Bohemia].

Key words: mind maps, idea, Tony Buzan, memory, radial thinking, innovative method

This bachelor thesis presents mind maps as an innovative method that can be used in companies with an almost unlimited number of activities. The thesis defines the basic terminology, which is associated with the topic of this thesis. It also explains how the mind maps work and how we can create these maps. The differences between handwritten and electronic maps are outlined here, too. Other forms of mental maps are also mentioned here. In the second part, a structured interview describes how the surveyed companies use this method. This bachelor thesis is supplemented by maps, which are actually created in the practice. The goal of this work is to find out certain comparisons or differences that occur between individual companies or more precisely employees from these companies. The work is an approach to the issue of mind maps, which are not a well-known method in the Czech Republic.